

NAŠ GLAS

DROGA
KMETIJSTVO IN ŽIVILSKA INDUSTRIJA n. sol. o. PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

«Naš glas» izdaja delovna organizacija Droga, Portorož. List urejuje uredniški odbor skladno s predpisi. Predsednica uredniškega odbora Majda VLAČIČ. Odgovorna in glavna urednica Albina ŠKAPIN. Tiska ZGP Primorski tisk, TOZD Tiskarna Jadran 1984, v nakladi 3500 izvodov. List dobijo člani kolektiva brezplačno.

LETO XXVI.

PORTOROŽ, JULIJ 1984

STEVILKA 2

EXCORRADO TOP - naša nova pijača

Začeli smo s prodajo EXCORRADO »TOP«, nove osvežilne pijače iz svežega bezgovega cvetja.

EXCORRADO TOP je nova pijača iz proizvodnega programa brezalkoholnih pijač EXCORRADO, ki jih proizvaja TOZD »VINAKOPER«.

EXCORRADO TOP je namenjen mladini, otrokom in odraslim za osvežitev.

Tistim, ki ne pijejo brezalkoholnih pijač pa predlagamo, da ga poskusijo v kombinaciji z vinom — dobljeni brizganec je poznar kot »TOPIČ«. V kombinaciji z vodko ali havani rumom pa si lahko pripravite izvrstne koktejle.

EXCORRADO TOP je SAMO ZA ŽEJNE!

V razvoj nove pijače EXCORRADO TOP je bilo vložena veliko dela in truda.

Veliko dela poteka sedaj na področju odkupa svežega bezgovega cvetja in pripravi bezgovega ekstrakta, kjer sodelujejo s TOZD »VINAKOPER« še

TOZD: GOSAD, ARGO in SUDEST. Koordinacija se vrši preko DSSS in TOZD »BLAGOVNI PROMET«.

V začetku junija smo začeli s prodajo EXCORRADO TOP po Sloveniji, Istri in Kvarneru s posebnim povdankom na obali. EXCORRADO TOP je namreč reprezentančna osvežilna pijača Turistične organizacije Portorož (TOP), katera nam je dovolila uporabo njihovega imena firme ter sodeluje v promocijskih aktivnostih. Zato ima Turistična organizacija Portorož absolutno prioriteto pri oskrbi s pijačo EXCORRADO TOP.

Uvajanje EXCORRADO TOP na trg spremlja dokaj močna propaganda skozi medije (radio, tisk in TV) ter pospeševanje plasmanna. Zastavili smo si za cilj, da

novo pijačo v izredno močni konkurenci uveljavimo pri potrošnikih. Vendar se bomo za doseg tega cilja morali vsi močno potruditi, predvsem pa odpraviti pomanjkljivosti, ki nas trenutno ovirajo.

TOZD »VINAKOPER« mora posvetiti proizvodnji več pozornosti in dvigniti sedanji nivo kakovosti izdelkov na nivo, ki tržišče zahteva.

Odpraviti mora lepljive steklenice, umazane zaboje, slabo za lepljene in umazane etikete. Prav tako mora posvetiti večjo skrb distribuciji, ki nam trenutno močno šepa.

Edino z izboljšavami in odpravo naštetih pomanjkljivosti lahko dosežemo zastavljeni cilj.

DE MARKETING

OBVEŠČAMO VAS, da je dne 16/4-1984 prišlo do spremembe imena DO.

Novo ime je:
»DROGA« Kmetijstvo in živilska industrija PORTOROŽ

Sprememba imena firme in žigov temeljnih organizacij je izvedena s 1. julijem 1984.

Navedeno spremembo je treba upoštevati pri finančnem in drugem poslovanju.

Temeljne organizacije v sestavi DO »DROGA« PORTOROŽ, so sledeče:

Stari nazivi	Novi nazivi
— TOZD ARGO IZOLA	— TOZD ARGO IZOLA
— TOZD BLAGOVNI PROMET PORTOROŽ	— TOZD BLAGOVNI PROMET PORTOROŽ
— TOZD DELAMARIS IZOLA	— TOZD DELAMARIS IZOLA
— TOZD GOSAD SREDIŠČE OB DRAVI	— TOZD GOSAD SREDIŠČE OB DRAVI
— TOZD KRAS MPI SEŽANA	— TOZD KRAS MPI SEŽANA
— TOZD MLEKARNA DEKANI	— TOZD MLEKARNA DEKANI
— TOZD RIBA IZOLA	— TOZD RIBA IZOLA
— TOZD SERMET KOPER	— TOZD AGROSERVIS KOPER
— TOZD SOLINE SEČA	— TOZD SOLINE SEČA
— TOZD SUDEST GRADIŠČE	— TOZD SUDEST GRADIŠČE
— TOZD VINAKOPER KOPER	— TOZD VINAKOPER KOPER
— TOZD ZAČIMBA SEČA	— TOZD ZAČIMBA SEČA
— TOZD ŽIVILA IZOLA	— TOZD ŽIVILA IZOLA
— TOK KMETIJSTVO KOPER	— TOK AGRARIA KOPER
— TOK VINAKRAS SEŽANA	— TOK VINAKRAS SEŽANA
— DSSS PORTOROŽ	— DSSS PORTOROŽ

Predsednik KPO: Miran Petrinja

PLAN DO „DROGA“ PORTOROŽ za leto 1984

Plan za delovno organizacijo je v bistvu rekapitulacija planov po TOZD tako v pogledu proizvodnje kot investicijskih vlaganj, finančnih rezultatov in zaposlenosti.

Samostojno je obravnavan le Družbeni dogovor o razporejanju dohodka in oblikovanju sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Obseg poslovanja v DO se je z letom 1984 po združitvi z DO AGRARIA in DO MPI in vsemi izvedenimi reorganizacijami razširil, tako glede števila TOZD kot glede na raznovrstnost dejavnosti.

Delovna organizacija po novem vključuje tozde, ki pripadajo 5 različnim industrijskim panogam, in sicer:

- proizvodnja in predelava nekovin:
- TOZD SOLINE
- živilsko predelovalna industrija:
- TOZD ZAČIMBA
- TOZD SUDEST
- TOZD GOSAD
- TOZD ARGO
- TOZD DELAMARIS
- TOZD MLEKARNA
- TOZD KRAS MPI
- kmetijstvo in ribištvo:
- TOZD RIBA
- TOZD VINAKOPER
- TOK AGRARIA Koper
- TOK VINAKRAS
- trgovina:
- TOZD ŽIVILA
- TOZD BLAGOVNI PROMET
- prometne storitve:
- TOZD AGROSERVIS

Iz predloženega plana izhaja, da v pogledu proizvodnje v letu 1984 ne bomo dosegli glede na lansko leto vidnih rezultatov.

Na nivoju DO je glede na raznovrstnost proizvodnje težko obravnavati fizični obseg proizvodnje, poleg tega ni možno pri tem upoštevati dejavnost vseh TOZD.

Podatek, da planiramo v letu 1984 povečanje fizičnega obsega poslovanja za 2,5 odstotka ne vključuje dejavnost TOZD ŽIVILA, BLAGOVNI PROMET, AGROSERVIS, TOK AGRARIA Koper in del TOK VINAKRAS. Pri predvidenem porastu proizvodnje pa nekateri TOZD planirajo precejšnje povečanje fizičnega obsega (do 30 odstotkov), medtem ko TOZD SOLINE in TOZD MLEKARNA zmanjšujeta obseg poslovanja.

Planirano povečanje fizičnega obsega je po TOZD sledeče:

TOZD ZAČIMBA — index planiranega porasta je 118; povečujejo se količine predelave kave in živilski plodovi — rožiči; povečanje ostalih grup ne izstopa.

TOZD SUDEST — index planiranega porasta proizvodnje je 121; predstavlja 18 odstotkov povečanja količin riža in odpade 13 odstotkov na vse ostalo, po tem odpade 200 ton na povečane količine instantov in 200 ton na povečan izvoz zdravnih zelišč.

TOZD GOSAD — index planiranega porasta proizvodnje je 121; največji porast je predviden pri mletem sladkorju, in sicer 500 ton (index 149), medtem ko vložene povrtine kot najmočnejše

grupe izdelkov, planira TOZD le 3 odstotke več.

TOZD ARGO — index planiranega porasta proizvodnje je 102; pašeta, ki je po količini najmočnejši izdelek, je planirana 200 ton več ali 21 odstotkov, juha kot druga najmočnejša skupina cca 300 ton ali 25 odstotkov manj. Manjše količine juh so predvidene zaradi nesigurnih količin izvoza v Rusijo.

TOZD DELAMARIS — index planiranega porasta proizvodnje je 111; pri vseh grupah izdelkov je predviden porast proizvodnje, razen pri predjedeh, kjer zmanjšujemo količine za 200 ton ali 8 odstotkov (izdelki z uvozne ribe), zato pa povečujemo obseg sardin za 400 ton ali 15 odstotkov.

TOZD VINAKOPER — index porasta pri vinu in brezalkoholnih pijačah znaša 114; pri tem se planirane količine vin povečujejo za 15 odstotkov, pri brezalkoholnih pijačah je obseg isti in pri alkoholnih pijačah za 80 odstotkov večji. Grozdja planira TOZD za 3 odstotke več, medtem ko sadja (breskve, hruške, jabolka), 27 odstotkov več.

TOK VINAKRAS — index porasta proizvodnje za:

- vino 99 odstotkov,
- grozdje 113 odstotkov,
- odkup je planiran v istem obsegu, vendar pri tem je predviden večji odkup mleka, mesa in grozdja ter pšenice, kot glavnih odkupnih artiklov.

TOZD MLEKARNA — index porasta lastne proizvodnje je 87; vzrok za zmanjšanje proizvodnje je zmanjšanje odkupa mleka, ker to mleko TOZD povečuje izgubo, ostalih izdelkov (jogurt, skuta, smetana, maslo) je planirano za 10 odstotkov več.

TOZD RIBA — index planiranega povečanja ulova je 135; ob tem je plan ulova enak planu iz leta 1983 in usklajen s sanacijskim programom za letošnje leto in znaša 10.778 ton.

TOZD SOLINE — index planiranega porasta odpreme soli znaša 78; in pri tem je, kot je že omenjeno v uvodu, planirana odprema za 4.000 ton nižja od lani realizirane, zaradi uskladitve z dogo. vseh SOLIN. Plan lastne proizvodnje soli na solinah Lera in Strunjan pa je 5.000 ton soli.

TOZD KRAS MPI — Sežana — index planiranega porasta proizvodnje je 109; pri tem predvidevamo porast:

- prodaje mesa za 18 odstotkov,
- suhomesnatih izdelkov za 9 odstotkov,
- in povečan zakol za izvoz v klavnici Sečovlje za 4 odstotke.

Na nivoju DO planiramo globalno 28 odstotno povečanje celotnega prihodka in 35 odstotno povečanje dohodka. Planirana hitrejša rast dohodka predvideva oskrbo z devizami na deviznem trgu, kar bi pomenilo nižje stroške pri nabavi uvoznih materia-

lov, zaradi nakupa deviz po uradnem tečaju. V plan smo predvideli le za I. polletje nakup deviz s »šticungo«, v II. polletju pa delovanje deviznega

trga in nakup deviz po uradnem tečaju. Deloma na večji dohodek vpliva tudi predvideno boljše poslovanje v TOZD, ki so v lanskem letu poslovali z izgubo.

Struktura celotnega prihodka

	Leto 1983	Struktura	Plan 1984	Struktura	Index
domači trg	9.489.380	79,00	12.587.052	80,5	133
izvoz	697.025	6,0	1.633.664	10,5	
premije, regresije					
konpenzacija realizacija	188.920	1,5	213.240	1,3	113
v okviru OZD	636.627	5,0	684.646	4,5	107
drugi prihodki	1.028.360	8,5	504.980	3,2	50

SKUPAJ CELOTNI PRIHODEK

12.039.710 100 15.631.731 100

izvoz 1983 — prilivi; izvoz 1984 — plan v \$ ovrednoten po 1 \$ = 150 dinarjev

Iz priloženega vidimo, da planiramo povečanje deleža izvoza v celotnem prihodu, in sicer na 8,5 odstotka (lani 6 odstotkov). Izvoz naj bi bil realiziran v višini 10.891.097 \$, težko pa bo realizirati dinarsko protivrednost izvoza, ker smo v planu izhajali iz vrednosti dolarja 1\$ = 150,00 din.

Na boljše poslovanje v DO naj bi v letu 1984 od novozgrajenih kapacitet, vplivala zlasti:

- ekstrakcija zelišč v TOZD

SUDEST, kjer predvidevamo v letošnjem letu (po nekaj letih in težavah) 60 odstotni izkoristek kapacitet in pokrivanje vseh stroškov omenjene linije.

— obnova pršutarne in uvedba nove tehnologije (rezanje in vakuumsko pakiranje pršuta),

— rekonstrukcija obrata in povečanje kapacitet v TOZD ARGO za proizvodnjo pašete (del rezultatov je bil viden že v lanskem letu).

Delitev dohodka

	Realiz. L. 1983	Struktura	Plan 1984	Struktura	Index
dosežen dohodek obveznosti	2.443.552	100,0	3.307.797	100,0	135
iz dohodka BOD in skupna poraba	1.072.619	44	1.423.428	43	133
akumulacija	1.065.187	44	1.362.270	41,2	128
	305.746	12	536.125	16,2	175

Obveznosti iz dohodka planiramo v masi za 33 odstotkov več, v strukturi pa naj bi se obveznosti zmanjšale za 1 odstotek. V tem predstavljajo glavni del obresti, ki so planirane v višini 643.247, kar predstavlja 45 odstotkov vseh obveznosti iz dohodka. Pri planiranju obresti smo upoštevali manjšo maso kreditov in pa 30 odstotno obrestno stopnjo, ker v času sestavljanja planov še niso bile znane spremembe na tem področju. Torej kljub že tako visokim obrestim, lahko zagotovo trdimo, da bodo le-te v letošnjem letu še večje in tako vplivale na zmanjšanje planirane akumulacije.

41 odstotkov doseženega dohodka je predvideno za BOD in skupno porabo, kar predstavlja 3 odstotke nižji strukturalni delež kot v lanskem letu in to v korist akumulacije.

Poudariti pa je potrebno, da po planu TOZD VINAKOPER in TOZD MLEKARNA ne ustvarjata dovolj sredstev za formiranje sklada skupne porabe. V masi se sredstva za te namene povečujejo za 28 odstotkov, vendar ob upoštevanju januarskih osebnih dohodkov. (Upoštevan je poračun pri novo priključenih TOZD.)

Le doseganje planirane akumulacije nam bo omogočalo povečanje osebnih dohodkov.

Precejšen porast sredstev aku-

mulacije glede na lansko leto, tako v masi kot v strukturi, je rezultat predvidenih boljših rezultatov v večini TOZD, tudi tistih, ki so v lanskem letu poslovale z izgubo.

V planirani akumulaciji v višini 536.125/000 din je predstavljeno: sredstva rezerv- 108.101/000 din; sredstva poslovnega sklada: 428.024/000 din.

Po planu ne bodo izdvojili sredstev za akumulacijo TOZD:

— VINAKOPER, ki planira čisti dohodek le v višini osebnih dohodkov,

— MLEKARNA, ki predvideva kljub zmanjšanju odkupa mleka in planiranju prihodkov za pokrivanje zgube s strani občinskih intervencijskih skladov, zgubo v višini 14.030/000 din,

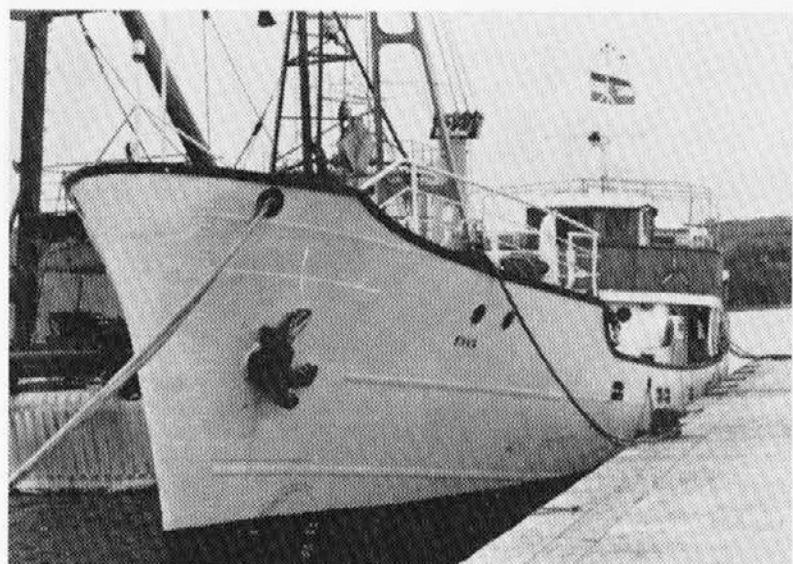
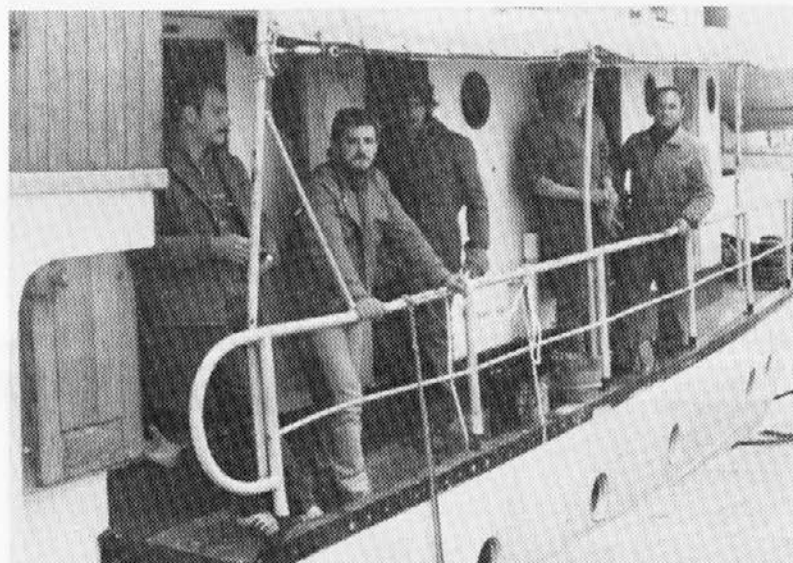
— RIBA, predvideva pozitiven finančni rezultat. K temu bo v precejšnji meri prispeval prenos DE Nabava in prodaja ribe iz TOZD BLAGOVNI PROMET. Kljub temu je uspešno poslovanje možno doseči le z realizacijo planiranega ulova.

Po planu bo TOZD RIBA ustvaril le sredstva za formiranje sklada skupne porabe.

Sestavni del Plana DO je tudi prikaz reprodukcijske sposobnosti posamezne TOZD in DO ter plan investicij za leto 1984, skupaj z viri finansiranja.

PLAN IZVOZA IN UVOZA ZA DO »DROGA« PORTOROŽ V \$

TOZD, TOK	planiran izvoz	planirana poraba deviz
SOLINE		126.600
ZACIMBA	180.000	2.189.396
SUDEST	1.042.238	539.913
GOSAD	2.373.703	93.013
ARGO	20.000	684.146
DELAMARIS	5.669.016	2.706.285
RIBA	277.644	281.367
KRAS MPI	693.885	190.195
VINAKOPER	172.732	463.143
VINAKRAS	52.699	264.727
AGRARIA KOPER	130.095	627.022
BLAGOVNI PROMET		32.000
DSSS		23.000
MLEKARNA		52.411
AGROSERVIS		39.943
DROGA skupaj:	10.612.612	8.313.161
Konvertiranje KLIRINSKIH \$ 278.485 (TOZD ARGO)	10.891.097	
IZVOZ KLIRING		
TOZD ARGO — JUHE, NAPITKI	1.275.080	

Ladja, ki jo je v lanskem letu kupila TOZD »RIBA« IZOLA za prevoz ribe na kopno in za oskrbovanje ribiških ladij, je dobila svojo 6-člansko posadko. Kapetan ladje, tov. CENČIČ Drago je omenil njeno prvo pot na tej ladji dne 27/4-1984. Iz Izole je posadka odplula za Lošinj, kjer so lovile ribiške ladje. Od tu je odplula v Pulo, kamor je odšla po določeno opremo in led in se ponovno vrnila v Lošinj.

Tov. CENČIČ je mnenja, da bo ladja, kljub temu, da še ni popolnoma urejena oz., da nima hladilnih prostorov, služila namenu.

Pri ladijskem prevozu ribe na kopno odpade vožnja kamionov z ribo s trajektom, kar predstavlja manjše prevozne stroške in boljše kvaliteto rib. Ladja lahko vkrci cca 6 do 7 vagonov ribe, za isto vožnjo pa porabi le za kamion in pol goriva.

FINANČNI PLAN DO »DROGA« PORTOROŽ 1984 v 000

(na podlagi seštevka finančnih rezultatov po TOZD) ϵ

CELOTNI PRIHODEK	15.631.729
PORABLJENA SREDSTVA	12.323.932
DOHODEK	3.307.797
SKUPAJ OBVEZNOSTI IZ DOHODKA	1.423.428
ČISTI DOHODEK	1.884.371
Del čistega dohodka za OD	1.250.193
Del čistega dohodka za stran. potr.	55.898
Del ČD za potrebe skupne porabe	56.186
Del ČD za rezervni sklad	108.101
Del ČD za poslovni sklad	428.024
Izguba	— 14.030

PLANIRANI KAZALNIKI POSLOVANJA ZA LETO 1984 IN NJIHOVA PRIMERJAVA Z REZULTATI V LETU 1983

(v 000 din in %)

	Realizirano v letu 1983	Planirani kazalniki
1. Celotni prihodek	12.139.233 din	15.631.729 din
2. Amortizacija	261.364 din	389.183 din
3. Dohodek	2.443.552 din	3.307.797 din
4. Akumulacija (poslovni + rezerv. sklad)	305.746 din	536.125 din
5. BOD + skupna poraba	1.065.187 din	1.362.270 din
6. Povprečno število zaposlenih na podlagi ur	3.280	3.317
7. Povprečno uporabljena poslovna sredstva	6.845.946 din	8.557.000 din
8. Izvoz na konvertibilno področje s premijami	728.517 din (prilivi)	1.335.360 din
9. Fizična produktivnost proizvodnja na delavca)	24,13 t	24,72 t
10. Ekonomičnost poslovanja (celotni prihodek/porabljena sredstva)	1,25	1,27
11. Dohodek na delavca	774.985 din	997.225 din
12. Akumulacija/povprečno uporabljena poslovna sredstva	4,46 %	6,26 %
13. Sredstva za reprodukcijo (akumulacija + amortizacija)	567.110 din	925.308 din
14. Delež akumulacije v dohodku	12,51 %	16,2 %
15. Delež izvoza v celotnem prihodku	6 %	8,5 %

PLAN ZAPOSLENIH ZA LETO 1984

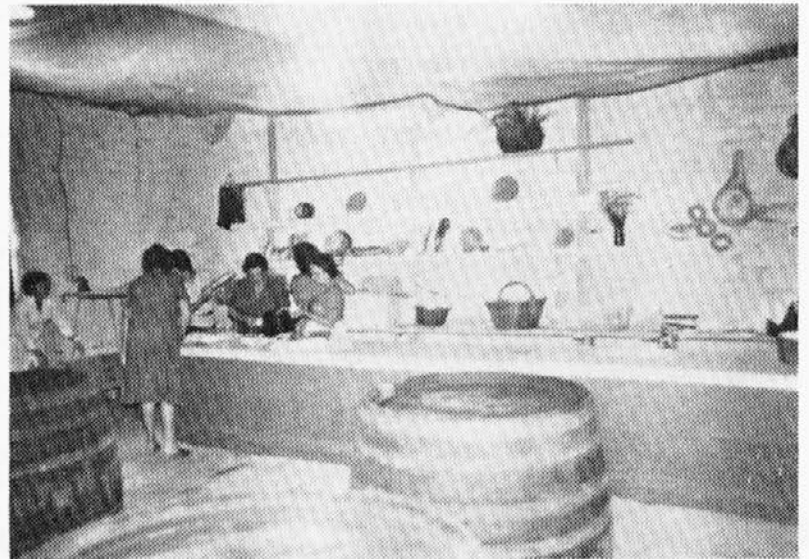
TOZD, TOK	Stanje zap. 31. 12. '83	Plan 1984
ARGO	168	168
DELAMARIS	592	609
RIBA	201	282
ZACIMBA	163	164
SOLINE	132	135
SUDEST	116	122
GOSAD	203	210
ŽIVILA	294	280
BLAGOVNI PROMET	347	300
KRAS MPI	151	167
MLEKARNA	62	66
AGROSERVIS	66	77
VINAKOPER	353	387
VINAKRAS	84	94
AGRARIA	136	152
DSSS	275	285
	3.343	3.498

Plan reproductivne sposobnosti DO za leto 1984 v 000 DIN

POSLOVNI SKLAD	229.664
— sklad za nerazvite	54.742
— združena sredstva za Delamaris	38.650
NETO SKLAD	136.272
+ združena sredstva	51.650
+ nepovratna sredstva	30.000
+ predračun amortizacije	374.051
ZA REPRODUKCIJO	594.328
— dinarske anuitete	132.519
— prekoračitev sred. za reprod. iz leta 1983	96.729
— sovlaganja	17.830
— DO »Al-trakov«	15.000
— DO »OMIAL« OMIS	1.800
RAZPOL. SRED. ZA REPRODUKCIJO	330.452
PREDRAČ. VRED. INVEST	1.843.016
PLAN INVEST. ZA LETO 1984	1.281.480

PLAN INVESTICIJSKIH VLAGANJ V LETU 1984 PO TOZD

	Pred. vrednost v 000 din	Od tega v letu 1984			
TOZD »SOLINE« Seča			TOZD »MLEKARNA« Dekani		
1. Priprava investicij za vakumsko uparjevanje	30.000	30.000	1. Hladilna centrala	3.289	3.289
2. ostalo		6.582	2. Bazeni za ledeno vodo	15.000	15.000
			3. Ostalo	14.015	14.015
		36.582			32.304
TOZD »ZAČIMBA« SEČA			TOZD »KRAS« MPI Sežana		
1. Priročna skladišča (450 m ²)	9.000	9.000	1. Gradnja hladilnice (10 t)	100.000	100.000
2. Sanacija menze	4.000	4.000	2. II. faza pršutarne	5.000	5.000
3. Oprema		5.250			
		18.250	TOZD »AGROSERVIS« Koper		
TOZD »SUDEST« Gradišče			1. Razna oprema	64.555	64.555
1. Oprema		18.500	DSSS		
TOZD »GOSAD« (Središče, PE Vrhnika, PE Ljubljana)			1. Razna oprema	1.585	1.585
1. Oprema		8.000	2. Sanacija menze v TOZD ARGO	3.000	3.000
TOZD »ARGO« IZOLA					4.585
1. Oprema		24.500			
TOZD »DELAMARIS« Izola					
1. I. faza programa moderni- zacije predelave rib	600.000	240.000			
2. Čistilna naprava in obalni zid	64.000	64.000			
3. Zamenjava drobne opreme	8.500	8.500			
		312.500			
TOZD »RIBA« Izola					
1. Školjkarstvo	8.000	8.000			
2. Obnova 3. ladje za ulov bele ribe	34.500	34.500			
3. Navoz za popravila ladij	2.500	2.500			
4. Ureditev ribarnic	10.000	10.000			
5. Dograditev prostorov in opreme za kontaktno zmrzovanje	4.000	4.000			
6. Ostalo		3.000			
		62.000			
TOZD »ŽIVILA« Izola					
1. Tehnična dokumentacija za hladilnico (idejni projekt)	4.500	4.500			
TOZD »BLAGOVNI PROMET« Portorož					
1. Skladišče Split (500 m ²)					
III. faza	16.000	16.000			
Dokončanje	14.000	14.000			
2. Ostalo		20.082			
		50.082			
TOK »AGRARIA« Koper					
1. Program melioracij	277.722	158.105			
2. Program komasacij	13.490	9.443			
3. Govedoreja	122.756	77.378			
4. Prašičereja	17.550	7.020			
5. Vlaganja v proizvodnjo vrtnin	28.050	15.750			
6. Obnova oljčnih nasadov	13.155	4.074			
7. Nabava rastlinjakov (100 m ²)	1.100	1.100			
8. Nabava kmetijske mehanizacije	6.800	6.800			
9. Rekonst. prevzem. sklad. kmetijskih pridelkov (100 t)	25.000	25.000			
		304.670			
TOZD »VINAKOPER« Koper					
1. Viličar (1 kom.)	1.000	1.000			
2. Polnilna linija od (EXO) — usposobitev	2.189	2.189			
3. Obnova 13 ha breskev	5.008	5.008			
4. Pralni stroj za pranje steklenic	22.000	22.000			
5. Namakalni sistem hrušk v sečoveljski dolini (prekoračitve)	13.867	13.867			
6. Ostalo		25.252			
		69.316			
TOK »VINAKRAS« Sežana					
1. Obnova vinogradniških nasadov (3 ha)	3.150	1.575			
2. Govedoreja (788 stojišč)	100.581	92.564			
3. Prašičereje (82 stojišč)	11.857	2.218			
4. Ovcereja (600 glav)	6.000	6.000			
5. Zbiralnica mleka	2.500	2.500			
6. Agromelioracija travnih površin (608 ha)	26.831	26.831			
7. Silosi za silažo (13 kom.) 1410 m ²	4.506	3.154			
8. Vinogradništvo (kompleks Brkovče) 9 ha	9.450	9.450			
9. Sadjarstvo 10 ha	9.600	9.600			
10. Hidromelioracija 20,5 ha	3.844	3.844			
11. Ostale agromelioracije 14 ha	1.600	1.600			
12. Nabava kmetijske mehanizacije	6.000	6.000			
		163.336			

Na razstavi refoška, organizirani vsako leto v Marezigah, že nekaj let sodelujejo kmečke žene, združene v aktiv kmečkih žena, ki deluje v okviru TOK AGRARIA Koper, pod vodstvom mentorice Marjete URBANČIČ.

Tov. URBANČIČ je na kratko predstavila delovanje aktiva ter priprave na razstavo refoška. Aktiv vključuje cca 50 kmečkih žena — kooperantk s področja koprške občine. Aktiv tesno sodeluje s Kmetijskim zavodom iz Gorice, t.j. s pospeševalko na področju gospodinjstva — tov. PINTARJEVO, ki koordinira delo vseh aktivov v Sloveniji (priprava programov predavanj, ekskurzij...). Ženske se čez zimo udeležujejo različnih strokovnih predavanj, poleti pa si prizadevajo, da bi na vas privabile turiste. Delo koprškega aktiva kmečkih žena se najbolje odraža v pripravah na razstavo refoška in v njegovem sodelovanju na razstavi. Letos so kooperantke sodelovale (v širšem krogu) na prireditvi že četrtilič. Prvo leto je bila s strani aktiva vključena v program le kulinarčna prodaja, naslednje leto pa poleg prodaje tudi razstava vezenin. Tretje in četrto leto je aktiv pripravil kulinarčno razstavo s srečelovom.

Kooperantke so za letošnjo razstavo pripravile najrazličnejše in najbolj domiselno oblikovano pecivo ter kruh. Doma so spekle ca. 250 štruc različnih oblik in stolkle 150 kg bakalaja. Vse to pa so napravile brez plačila. Denar za izlet so zbrale s srečelovom in prodanimi jedmi.

Novi predpisi pri izplačevanju osebnih dohodkov

Z julijem, oziroma za lanskoletne izgube že z junijem, smo dobili nove predpise oziroma zakon, ki omejuje rast osebnih dohodkov tistim temeljnim organizacijam, ki:

- neredno plačujejo svoje obveznosti (zamujejo s plačili v zakonskem roku),
- so leto 1983 zaključile z zgubo in ta zguba ni bila pokrita do 29. 2. 1984.

I. Omejevanje rasti osebnih dohodkov nerednim plačnikom je Zakon temeljne organizacije razdelil v dve skupini, in sicer:

— v temeljne organizacije s področja elektrogospodarstva, črne metalurgije, premogovništva, proizvodnje živilskih proizvodov, razen proizvodnje drugih živilskih proizvodov in druge, za katere velja, da morajo na dan izplačila osebnih dohodkov imeti poravnane vse obveznosti po Zakonu o zavarovanju plačil (nakup in prodaja proizvodov, blaga, opravljanje storitev, investicije ipd.).

V primeru, da te obveznosti niso poravnane, sme tako temeljna organizacija izplačati OD od 1. julija 1984 dalje v višini povprečnih OD na delavca v letu 1983, povečane za 50 odstotkov rasti izplačanih čistih OD v družbenem sektorju v republiki, ki ga objavi

Služba družbenega knjigovodstva (po izračunu do 31. 3. 1984 znaša povprečna rast OD v republiki 47,1 odstotka, oziroma polovico tega je 23,55 odstotka, kolikor se sme povečati OD v primeru neplačanih obveznosti).

V to grupo spadajo naslednje naše temeljne organizacije: ARGO, DELAMARIS, GOSAD, KRAS MPI, MLEKARNA, SUDEST.

— v ostale temeljne organizacije, za katere pa velja, da morajo na dan izplačila imeti poravnane obveznosti s področja Zakona o zavarovanju plačil ter še poravnane obveznosti do bank (kreditni).

V to grupo spadajo naslednje naše temeljne organizacije: BLAGOVNI PROMET, RIBA, AGROSERVIS, SOLINE, ŽIVILA, TOK AGRARIA, TOK VINAKRAS, VINAKOPER, ZACIMBA.

Po tem zakonu se ne šteje za neporavnane obveznosti neplačane obveznosti za prometni davek, davke in prispevke iz dohodka, davke in prispevke iz osebnih dohodkov, carine in obveznosti za združevanje sredstev.

Te izjave o poravnanih ali neporavnanih obveznostih, mora temeljna organizacija predložiti Službi družbenega knjigovodstva ob vsakem izplačilu OD do konca leta 1984.

II. Omejevanje rasti osebnih dohodkov delavcem v TOZD, ki so zaključile leto 1983 z nepokrito izgubo.

Zakon tudi omejuje rast OD temeljnim organizacijam, ki so zaključile leto 1983 z zgubo in do 29. 2. 1984 to zgubo niso uspele pokriti. Taka TOZD, lahko po tem zakonu izplača neto OD v višini povprečnih mesečnih izplačanih akontacij neto OD v letu 1983, povečanih za 50 odstotno rasti OD v republiki za čas od 1. 10. 1983 do zadnjega dne v predhodnem trimesečju 1984 (trenutno je objavljen odstotek rasti 43,3 odstotka za republiko, oziroma polovico tega znaša 21,7 odstotka). Tudi pri teh omejitvah je zakon razdelil temeljne organizacije v dve grupi, po enakem kriteriju kot pri omejevanju izplačil OD pri neporavnanih obveznostih, kar pomeni, da za temeljne organizacije ARGO, DELAMARIS, GOSAD, KRAS MPI, MLEKARNA, SUDEST, ta omejitev ne velja.

Omejitve po teh določenih zakona za zgubarje iz 1983. leta prenehajo, če je zguba pokrita do septembra 1984 in je periodični obračun za januar-september pozitiven.

Ne glede na določila omejenega zakona za zgubarje velja še slovenski Zakon o zadržanem osebnem dohodku in izplačevanju OD v organi-

zacijah združenega dela, ki poslujejo z zgubo, ki določa:

TOZD, ki polletni ali devetmesečni obračun zaključijo z zgubo, sme izplačevati do odprave izgube osebne dohodke v višini povprečnega OD, izplačanega v obračunskem razdobju pred obračunom.

Po vsem tem dolgem razlaganju veljavnih predpisov, ki regulirajo izplačilo osebnih dohodkov do konca leta, kratak zaključek:

Temeljna organizacija mora vsakokrat pri izplačilih OD preveriti vsa določila omenjenih zakonov (določila za neporavnane obveznosti, izguba po zaključnem računu 1983, zguba po periodičnem obračunu '84) ter sme izplačati tiste osebne dohodke, oziroma maso OD, ki je nižja, oziroma manj ugodna za temeljno organizacijo.

V izogib vsemu temu nas sili, da v delovni organizaciji, oziroma v posameznih temeljnih organizacijah, izboljšamo finančno disciplino, oziroma skušamo tako gospodariti, da temeljna organizacija ne zaide v izgubo, vse to pa seveda v okviru danih možnosti gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

Branko ROJC

V začetku maja (8. 5. 1984) letos je v Ljubljani, v sejni dvorani hotela Union, potekala konstitutivna seja delavskega sveta SOZD »Hp« Ljubljana. Seje so se udeležili tudi delegati delavskega sveta iz prejšnjega mandatnega obdobja. Na predlog Koordinacijskega odbora sindikata SOZD Hp, je bil za predsednika DS SOZD imenovan tov. Rudi BOŽIČ, zaposlen v KZ Gabrovka-Dole.

Na seji so delegati obravnavali zaključni račun DO SOZD Hp za leto 1983 in periodični obračun DSSS SOZD Hp za prvo četrtletje 1984. Na seji je bila poslana informacija o ureditvi statusa konzorcija za Vzhodno Afriko in vstopa SOZD Hp v skupno podjetje v Nairobiju.

Novi predsednik DS SOZD »HP« LJUBLJANA — tov. BOŽIČ Rudi (drugi z leve) in tov. BRICELJ Karol — predsednik DS SOZD v prejšnjem mandatu

Obvestilo

Glede na sklep 3. seje DELAVSKEGA SVETA DELOVNE ORGANIZACIJE, o b v e š č a m o vse člane kolektiva, ki se hranijo v obratu družbene prehrane TOZD »ARGO« IZOLA (in na zunanjih delilnih mestih: SOLINE, ZACIMBA, IPR, SKLADIŠČE SOLI, DELAMARIS) in dobivajo topli obrok (ali sendvič) bloke, da za iste bloke, ki jim iz objektivnih vzrokov ostanejo, lahko na svojem delilnem mestu ali v centralnem obratu, kupijo določeno blago po spisku, ki je objavljen na vseh delilnih mestih, in sicer v vrednosti 68,00 din/blok.

Ista možnost nakupa blaga za bloke v vrednosti 68,00 din/blok je tudi v trgovini (maloprodaji) v Izoli, za vse blago, ki se na tem mestu prodaja.

DG Doh. odnosi in cene

Razvoj kmetijstva na Obali

Zakon o kmetijskih zemljiščih med drugim ureja tudi agrarne operacije, to so: komasacije, arondacije in melioracije.

Komasacija kmetijskega zemljišča pomeni, da se združijo zemljišča, ki si mejijo, vendar so v lasti različnih lastnikov. To je upravni ukrep zato, da se razdrobljena zemljišča, glede na lastnike združijo v enotno kompleksno zemljišče, katerega se nato ponovno razdeli med lastnike, vendar tako, da on dobi zaokroženo kmetijsko zemljišče.

Arondacija pa je upravni ukrep, katerega se izvede v korist samo enega upravičenca tako, da se lastnina več lastnikov prenese na enega samega upravičenca.

Pri obeh agrarnih operacijah je skupno to, da je obdelava ekonomičnejša, saj razdrobljenost zemljišč zahteva več dela, več stroškov in manjše učinke.

Tretja agrarna operacija je melioracija, katera zajema: hidromelioracije — t.j. ureditev voda tako, da se uredijo naravni vodotoki in izgradijo osuševalni ali namakalni sistemi.

Agromelioracije pa obsegajo ukrepe, s katerimi izboljšujemo kmetijsko zemljišče ter dostop in prevoz na zemljišča.

V naši DO, še posebej pa v temeljnih organizacijah, katerih dejavnost je opredeljena kot dejavnost kmetijske proizvodnje, so pričeli že predhodno s temi agrarnimi operacijami in po teh načrtih delajo tudi naprej.

V preteklih obdobjih je bil podarek na razvoju kmetijstva velik in so bile aktivnosti v zvezi s kmetijskimi programi v posameznih družbeno-političnih skupnostih opredeljene kot prioriteta družbenega plana.

TOK Agraria, si je v srednjeročnem planu, ki se bo nadaljeval do leta 1990, zastavila obsežne naloge na področju razvoja kmetijstva, v okviru koprskih občine. Program razvoja je strateško usmerjen v dve smeri: v proizvodnjo vrtnin, sadja in grozdja, v okviru obalnega pasu ter usposabljanja zemljišč v zaledju Koprca, za proizvodnjo mleka, krme in poljščin.

V preteklosti je šel velik del kmetijskih zemljišč v pozidavo, cca 23.800 ha, oz. se jih je opuščalo. Ocenjuje se da je v treh obalnih občinah možno usposobiti še 20.000 ha kmetijskih zemljišč, kar predstavlja precejšen potencial.

Zaradi težav v preteklih obdobjih, predvsem problemov deagrarnizacije, neurejenih lastninskih odnosov, razdrobljenosti zemljišč, so bili postavljeni v ospredje programi agrarnih operacij. Vodilo pri tem je bilo: le na velikih kompleksih je možna uporaba nove tehnologije in s tem možna večja in rentabilna proizvodnja.

Program melioracij za to srednjeročno obdobje zajema 900 ha površin za vzgojo vrtnin, poljščin in krmil. Program vključuje naslednja področja: Sermin—

Valmarin (45 ha), Vanganelška dolena (114 ha), Malinska (135 ha), Gračišče, Sočerga (233 ha), Movraž (107 ha) ter ostalo (Bonifika, Bertoki, Abrami — Simon).

Z okvirnimi operacijami so tudi podane možnosti razvoja živinorejske proizvodnje, ki naj bi pripomogle k odpravljanju težav mlečne oskrbe obalnega območja.

Na obalnem območju je bilo vrtnarstvo do leta 1955 močno razvito. Pridelanih je bilo do 15 tisoč ton vrtnin letno, ki so se plasirale na slovenskem in hrvaškem trgu ter v veliki meri v izvoz. Možna deagrarnizacija, premajhna skrb za razvoj kmetijstva na obalnem območju in razvoj proizvodnje vrtnin v ostalih republikah, so bili vzroki za padec proizvodnje na 5.500 t vrtnin letno.

Glede na prirodne danosti je v naslednjih letih predvideno, predvsem ob upoštevanju pedoloških lastnosti zemlje, mikroklimne ter možnosti namakanja, nadaljnjo usposabljanje proizvodnih zemljišč na cca 500 ha. Gre za proizvodnjo vrtnin, organizirano v obliki proizvodnih, oz. vrtnarskih skupnosti.

Za doseganje boljših proizvodnih rezultatov v vrtnarstvu, bodo morali biti plani usmerjeni v usposabljanje namakalnih sistemov. Priti pa bo moralo do določenih premikov tudi v proizvodnji v zaščitenem prostoru (tuneli, rastlinjaki).

V programih TOK »Agraria« Koper daje velik poudarek obnovi oljčnih nasadov, ki naj bi jih v tem srednjeročnem obd. obnovili cca 60 ha. Aktivnosti v zvezi s sanacijo in obnovo oljčnih nasadov, se vključujejo v program FAO. (Mednarodna org. za prehrano.)

TOK Agraria Koper združuje vseh združenih kmetov okrog 1000 od tega 450 članov.

Ob tem moramo omeniti zakaj govorimo o dveh različnih podatkih. Zakon o združevanju kmetov opredeljuje v svojih členih kdo je kmet; to je tisti, ki na podlagi lastnega dela pridobiva na zemljišču, ki je v zasebni ali družbeni lasti, proizvodnjo, katero lahko na trgu ovrednotimo, poleg tega mora biti ustrezno usposobljen, kmetijska dejavnost pa mu pomeni glavno, oz. dopolnilno dejavnost.

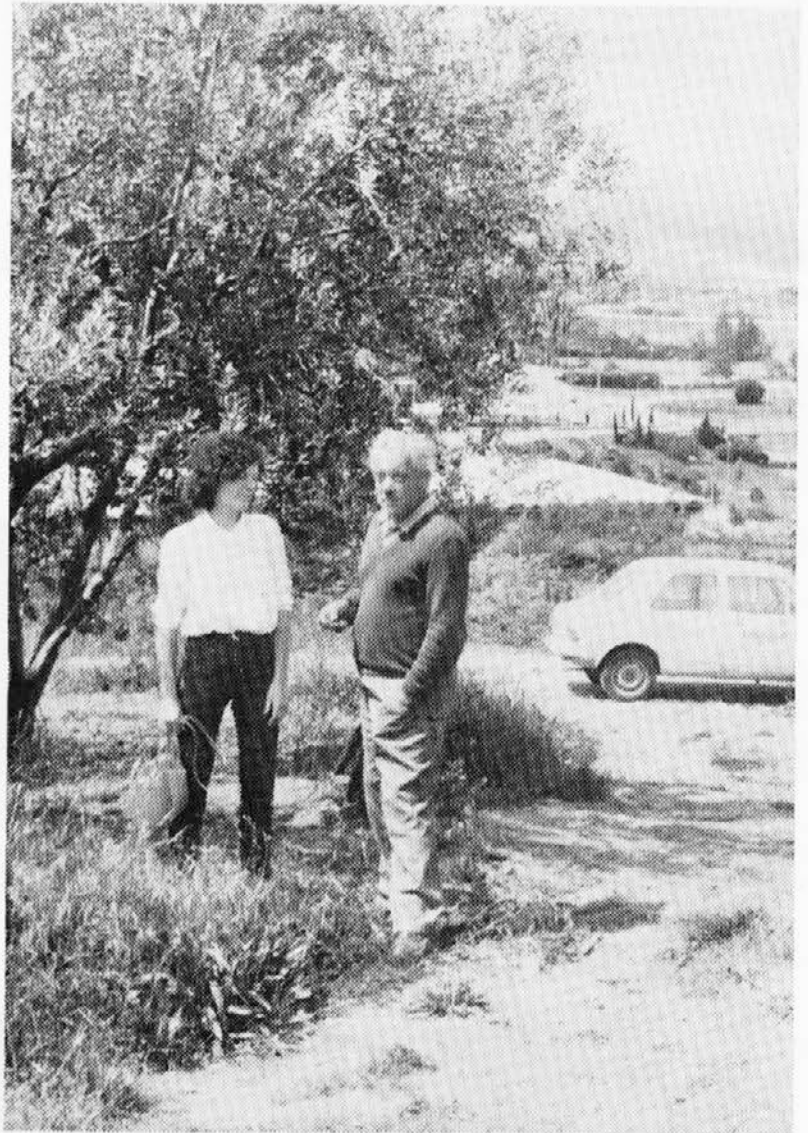
Ko se tako seznanimo s pojmom kmeta, lahko ugotovimo, da se le-ti lahko združujejo v razne oblike združevanja (kmetijske zadruge, TOK itd.). Ko se kmetje združijo, postanejo združeni kmetje, torej, lahko so člani ali kooperanti. Razlika med tema dvema pojmom je predvsem v njihovih obveznostih, pa tudi v pravicah. Član ima večje obveznosti, njegova obveznost je trdnjša, ima pa zato tudi več pravic. O tem odločajo v SaS o združevanju dela in sredstev.

Tretja oblika sodelovanja pa je, da kmet sodeluje kot indivi-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Tov. PRIMOŽIČ Zvezdan, direktor TOK »AGRARIA« KOPER

Tov. SPACAPAN Edi, predsednik zadružnega sveta TOK, v pogovoru s pospeševalko Lili KORENIČ. (V ozadju kompleks Sermin-Valmarin, melioracijska površina.)

Tov. SPACAPAN je o organiziranosti pospeševalne službe v TOK dejal naslednje: »MISLIM, DA JE POSPEŠEVALNA SLUŽBA DOBRO ZASTAVLJENA, SICER IZ MLADIH STROKOVNIH DELAVCEV, KI PA HITRO PRIDOBIVAJO IZKUŠNJE IN SO ŽE POKAZALI IZREDNE USPEHE«

Tov. SPACAPAN je že 10 let kooperant. K proizvodnji TOK letno prispeva 1 vagon grozdja-refoška in manjše količine oljk, ker drevesa še niso v polni rodnosti.

(Nadaljevanje s 6. strani)

dualni kmet. V tej obliki so njegove obveznosti in pravice najmanjše.

Kooperantski odnosi so urejeni tako, da nudi TOK »Agraria« Koper kooperantom celotno oskrbo z reprodukcijskim materialom, potrošnim in drugim blagom in strokovne storitve. V okviru TOK je organizirana hranilno-kreditna služba, ki skrbi za kreditiranje proizvajalcev. Na področju vinarstva obstaja poseben sporazum med kooperanti in TOZD »Vinakoper«, v katerem so določena razmerja pri določanju proizvodne cene grozdja. Za področje vrtnin pa ima TOK sporazum s trgovskimi organizacijami, v katerem so določeni deleži, ki odpadejo na proizvajalca in trgovino. Poleg tega TOK jamči kooperantom minimalno odkupno ceno za pridelke, za katere so se s pogodbo tako dogovorili.

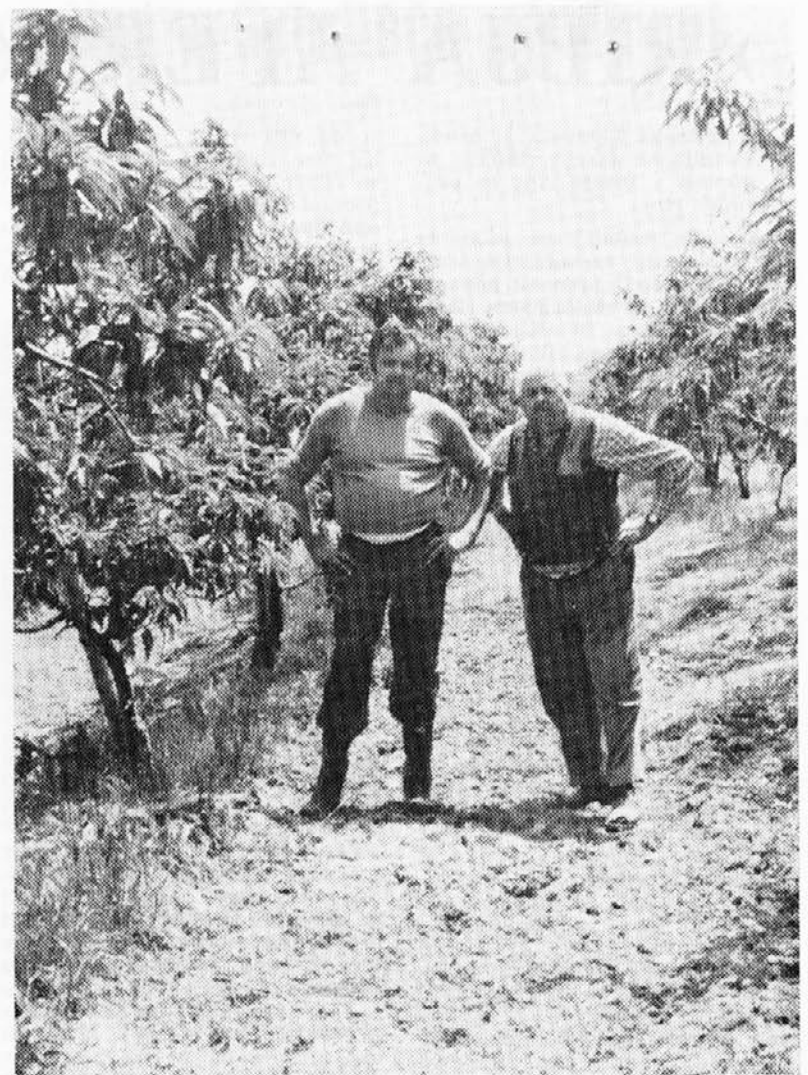
Obsežni programi zahtevajo ustrezne kadrovske rešitve. Do leta 1982 je bila na TOK pospeševalna služba slabo zasedena. Leta 1984 so z uveljavljanjem intervencijskih zakonov na področju kmetijstva nastopile možnosti za večjo aktivnost pospeševalcev.

V TOK je dvanajst pospeševalcev, katerih področja dela so razdeljena po zadružnih enotah. V zadružni enoti pospeševalec skrbi za oskrbo proizvodnje s semeni, repromaterialom, strokovnimi nasveti in ostalim, vse do odkupa proizvodov.

Mnenje poslovodnega organa TOK je, da je bilo v zadnjem času s pomočjo pospeševalne službe veliko narejeno, predvsem na področju uveljavljanja hibridnih sort in novih tehnologij v proizvodnji. Glede na miselnost v preteklih letih, glas pospeševalca s težavo prodira med kmetovalce, katerim bo prej ali slej, glede na zaostrene gospodarske razmere (visoke cene gnojil, repromaterialov...), nujno potreben in v veliko pomoč.

V kmetijstvu se srečujejo z velikimi težavami. Hiter razvoj vrtnarske proizvodnje, ki je pogojen z izvajanjem melioracij, zahteva čim hitrejšo ureditev hladilnih kapacitet. Primanjkuje tudi ostalih skladiščnih kapacitet. Investicijske možnosti so minimalne. V TOK vidijo perspektivo kmetijstva v novi organiziranosti, t. j. v povezavi primarne proizvodnje s sekundarno.

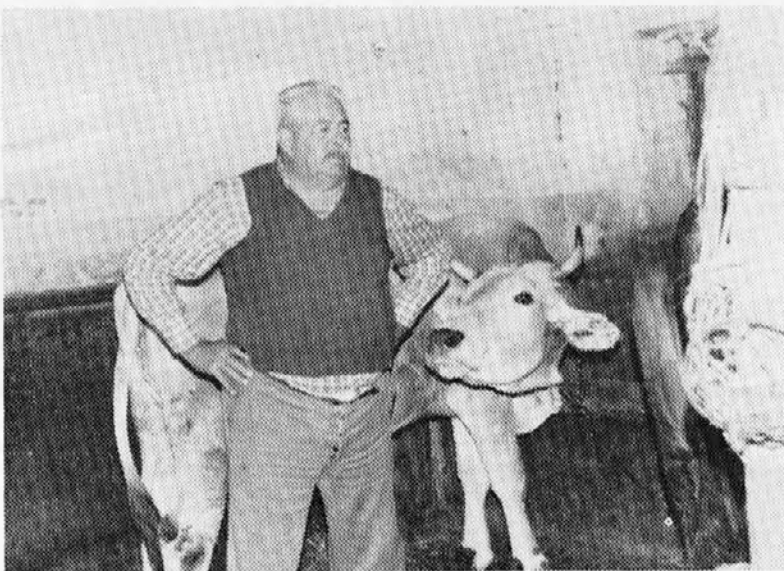
M. V.

VINKOLETTO Guerino in Jože (oče in sin) — kooperanta v svojem nasadu breskev

V zasebni lasti imata 6,5 ha zemljišča. Poleg tega ima VINKOLETTO Jože v najemu 13 ha družbenega zemljišča, od tega 2 ha pašnih površin. Jože, 44-letni kooperant je letos že sedmič sklenil kooperantsko pogodbo, in sicer za mešano proizvodnjo. S svojim delom prispeva naslednje količine pridelka: 2 vagona pšenice, 200 q grozdja, 4 vagoni zelenjave (cvetača, zelje, ohrovt...), 5 t hrušk in 5 t breskev. Letos je povečal tudi proizvodnjo paradižnika. Posadil je 30.000 sadik in pričakuje, da bo pridelal cca 5 vagonov paradižnika.

Pri vsakdanjem delu pomagajo Jožetu žena Nerina in otroka.

»Pred leti smo imeli v štali 22 krav, danes pa jih imamo le pet« je pojasnil VINKOLETTO Guerino

Tov. MOHORČIČ Gvido — vodja semenarne v Agrocentru

Konferenca sindikatov Droge je ustanovljena...

Sindikato delovnih organizacij, ki so s 1/1-1984 zaživele v skupni organiziranosti »Droga«, je pri procesu združevanja odigral pomembno vlogo, za kar mu gre prav gotovo zahvala.

V ponedeljek, dne 18/6-1984 pa se je Konferenca zbrala na prvi konstitutivni seji. Na seji so izvolili novo predsedstvo in sprejeli okvirni program dela do konca leta 1984. Ena od osnovnih nalog je tudi vključevanje v sprejemanje SaS o socialno varstvenih pomočeh v SR Sloveniji.

NOVO VODSTVO:

Predsedstvo:

- Sarkanj Alenka — OOZS DSSS Koper predsednica
- Lipovec Anton — OOZS TOZD »Soline« Seča podpredsednik
- Gleščič Irena — OOZS TOZD »Živila« Izola blagajničarka

Turk Metka

- OOZS PE »Jelka« Vrhnika članica predsedstva
- Baloh Anton — OOZS TOZD »Riba« Izola član predsedstva
- Brdnik Majda — OOZS TOK »Vinakras« Sežana, članica predsedstva
- Brljavec Milan — OOZS TOZD »Delamaris« Izola, član predsedstva

Nadzorni odbor:

- Ferfolja Alfonz — OOZS TOZD »Začimba« Seča
- Batelič Vera — OOZS TOZD »Argo« Izola
- Markučič Bogdan — OOZS TOZD »Vinakoper« Koper
- Horvat Ivan — OOZS TOZD »Gosad« Središče ob Dravi
- Klun Anita — OOZS TOZD »Kras« MPI Sežana
- Mekiš Dragica**

»RIBJA AFERA« SE RAZPLETA

Disciplinska komisija je izrekla disciplinske ukrepe ribičem, ki so zmetali v morje ribe in prevzemalcu ribe!

Ne malo razburjenja je ne le v naši delovni organizaciji, temveč tudi v širši javnosti povzročila vest, da so ribiči naših ribiških ladij »Krap« in »Klen« zmetali v morje 4 tone rib. Ta dogodek je dobil svoj epilog na obravnavi pred senatom disciplinske komisije delovne organizacije dne 11. 6. 1984.

Disciplinska komisija je po temeljitem predhodnem postopku ugotovila, da so se ribiči vnaprej dogovorili, da ribe ne bodo predali prevzemalcu, če jo bo le ta ocenil kot drugorazredno ribo. Prevzemalec je na pomolu v Malem Lošinjju ravnal po takrat veljavnem predpisu in ribo, ki je še bila na ladjah v resnici ocenil kot ribo drugega razreda. Z ozirom na velikost ribe, šlo je za mešano ribo je pač pravilnik tako določal in je glede tega prevzemalec ribe ravnal pravilno, po samoupravnem aktu. Ribiči so se čutili prikrajšane na zaslužku in so odklonili predajo ribe. Prevzemalec, ki je bil še mlad in nezkušen, bi moral o tem nemudoma obvestiti vodstvo TOZD, ki bi s pravočasno intervencijo prav gotovo doseglo, da bi ribiči ribo predali. Pravilnik o prevzemu ribe namreč jasno določa, da se v primeru, če pride do spora med posadkami ladij in prevzemalcem ribe glede kvalitete ribe, to zabeleži na prevzemnem listu, nato pa v Izoli posebna strokovna komisija reši spor. Težko je verje-

ti, da niti ribiči, niti prevzemalec niso vedeli za ta predpis, saj so ribiči že večkrat na ta način predali sporno ribo in je bil potem spor rešen skladno s samoupravnim aktom. Zaradi tega je disciplinska komisija menila, da je bil spor ustvarjen po dogovoru in da tudi po predhodnem dogovoru ribiči niso hoteli predati ribe. Proti večeru pa so ribiči ribo zmetali v morje, saj po odhodu kamiona niso imeli kam z njo.

Disciplinska komisija je ugotovila, da je moral biti pobudnik vsega tega poveljnik ribiške ladje »Krap«, Josip Klunič. Ker pa so tudi drugi ribiči in tudi poveljnik ladje »Klen« Ivan Balde ravnali v nasprotju z interesi temeljne organizacije, je disciplinska komisija vsem članom posadke izrekla ukrep prenehanja delovnega razmerja s pogodno odložitvijo, razen Josipu Kluniču. Komisija šteje namreč za dokazano, da so z uničenjem ribe storili ribiči dejanje, ki hudo ovira delovni proces v delovni organizaciji, s povzročitvijo škode pa so tudi storili kaznivo dejanje povzročitve škode temeljni organizaciji v zvezi z delom. Za taka dejanja predvideva pravilnik o delovnih razmerjih TOZD »Riba« ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Poveljnika ladij pa sta kot odgovorni osebi na ladji zlorabila svoj uradni položaj in uporabila ladji za vožnjo, pri kateri so uničevali ribo, torej metali ribo v morje. Pri tem je še posebej vredno graje ravnanje Josipa Kluniča, ki je z ladjo peljal »na izlet« novinarje in televizijske snemalce, kot da je vožnja z ladjo zastoj ali pa kot da je ladja njegova.

Končno pa je disciplinska komisija spoznala Josipa Kluniča za krivega, da je storil dejanje, ki utegne škodovati ugledu temeljne organizacije in delovne organizacije s tem, da je poklical novinarje in filmske snemalce, da so nečedno ravnanje ribičev posneli in nato v sredstvih javnega obveščanja prav zlonamereno blatili delovno organizacijo »Drogo« iz Portoroža.

Vse graje vredno je bilo tudi ravnanje prevzemalca ribe Zorana Topaloviča, ki je ravnal tako, kot da bi tudi sam hotel, da do prevzema ribe ne bi prišlo. Disciplinska komisija je menila, da za opravljanje svojega posla prevzemalca ribe Topalovič ni sposoben in mu je izrekla ukrep razporeditve na druga dela in naloge, ki niso zvezane z opravljanjem dela prevzema ribe, za dobo enega leta. Morda bo v tem letu spremenil svoj odnos do dela in bo morda kasneje boljše opravljal svoje delo.

Zaradi hudih kršitev delovne discipline je disciplinska komisija izrekla vsem ribičem ukrep prenehanja delovnega razmerja. Ker pa je disciplinska komisija upoštevala, da je bil Josip Klunič organizator vsega nečednega ravnanja in da je imel tudi zelo velik vpliv ne le na člane posadk, temveč tudi na Ivana Baldeta, poveljnika ladje »Klen«. Zaradi tega je tako članom posadk kot Ivanu Baldetu izrečeni

disciplinski ukrep disciplinska komisija omilila tako, da je izvršitev ukrepa odložila pogojno za dobo enega leta. Pri poveljniku ladje »Klen« je komisija upoštevala tudi, da je dober delavec in da bo tudi tako omiljeni ukrep deloval nanj vzgojno, da se bo v bodoče vzdržal sličnih ravnanj. Poveljniku ribiške ladje »Krap« Josipu Kluniču pa je disciplinska komisija izrekla nepogojni ukrep prenehanja delovnega razmerja, saj je že zgoraj povedano, da je bil pobudnik vsega nečednega ravnanja, poleg tega pa je že bil pred slabimi tremi leti disciplinsko obravnavan, vendar mu pogojno odloženi ukrep prenehanja delovnega razmerja očitno ni prav nič koristil.

Oba poveljnika ladij pa bosta morala temeljni organizaciji po-

vrniti tudi škodo, ki sta jo storila s svojim ravnanjem.

Sklep disciplinske komisije še ni pravnomočen in se lahko vsi prizadeti pritožijo na delavski svet.

Tako se je vsaj v prvi fazi končala afera uničenja ujetih rib.

Disciplinska komisija pa je po izreku gornjih ukrepov opozorila samoupravne in družbeno politične organizacije v TOZD »Riba« in v delovni organizaciji, da ima ta »ribja afera« globlje ozadje in da bi bilo treba poiskati in obravnavati še druge krivce, ki so tudi zakrivali stanje, ki je pripeljalo do nepravilnega ravnanja ribičev. Obravnavanje takega nezdravega stanja pa ni več stvar disciplinske komisije.

L. B.

Tov. ŠAJINA, vodja ekipe prve medicinske pomoči CZ, prejema priznanje

Občinskega tekmovanja prve medicinske pomoči CZ se je udeležila tudi ekipa DROGE, v naslednji sestavi: ŠTEBLJAJ Magda, ŽIVKOVIČ Viktorija, KRAJNC Ingrid, ŠAJINA Lojzka, PERIC Vesna in BRATINA Marija

Tekmovanja, ki ga vsako leto organizira Občinski štab CZ Piran, so se predstavnice DROGE udeležile prvič in zasedle 11. mesto. Tekmovanje je zajemalo teoretični in praktični preizkus znanja iz prve medicinske pomoči.

Tekmovanje na isto temo je letno organizirano tudi v republiškem merilu, in se ga udeležijo le prvo uvrščene ekipe na občinskih tekmovanjih.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi, po težki bolezni naše drage mami

MARIJE FLEGO

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD »Začimba« Seča, ki so podarili cvetje, jo pospremili na njeni zadnji poti in nam izrekli sožalje. Hvala.

Zorko Flego

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega ljubega sina

JURIČ ZVEZDANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem »Droge«, posebej pa članom TOZD »Začimba« Seča, ki so z nami sočustvovali, nam stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence, ga obsuli s pomladanskim cvetjem ter ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

Žalujoča MAMA in OČE

Praznovanje krajevnega praznika v Središču ob Dravi

11. aprila letos smo v Krajevni skupnosti v Središču ob Dravi praznovali 30. krajevni praznik. Leta 1954 je občinski ljudski odbor občine Središče ob Dravi sprejel odlok, s katerim je bil 11. april proglašen za krajevni praznik občine Središče ob Dravi v spomin na 11. april 1942, ko je v času NOB Središče ob Dravi dalo veliko človeških žrtev v borbi z okupatorjem.

Če pogledamo 30-letni razvoj tega kraja ugotovljamo, da je bil usmerjen v glavnem v kmetijsko dejavnost, kar pomeni, da so se krajanje ukvarjali v glavnem z živinorejo, sadjarstvom, vinogradništvom ipd. Bilo je tudi nekaj obrtnih delavnic, pri čemer je dominirala drobna obrt. Zaživela je kmetijska zadruha, ki je razvijala kooperantske odnose s krajanje. Ker ni bilo velike možnosti zaposlitve delovne sile v domačem kraju so si mladi ljudje iskali delo izven občine mnogi pa so se tudi preselili drugam. V začetku šestdesetih let je začel delovati KK Jeruzalem Ormož, pred tem pa obdelovalna zadruga Središče ob Dravi, trgovina reprodukcijskega materiala, mlin in odkupna postaja. V letu 1964 je bila v tem kraju ustanovljena odkupna postaja Droge iz Portoroža za odkup gozdnih sadežev, gob in zdravilnih zelišč. Pričelo se je z izgradnjo farme za 2.000 glav pitanega goveda. Po letu 1970 so se s pomočjo širše družbene skupnosti razvile druge dejavnosti, posebno kmetijstvo. V tem obdobju se je pričelo z asfaltiranjem cest, ulic, z izgradnjo kanalizacije, s pridobitvijo pitne vode. Obnovilo se je osnovno šolo ter izgradilo otroški vrtec. Zaživela so tudi gospodarske dejavnosti, in sicer se je dogradilo Oljarno ter povečalo kapacitete proizvodnje. Zgrajen je bil nov obrat Droge za predelavo gob in vrtnin. Odrpta je bila agencija Kreditne banke Maribor, blagovnica ter zgrajen stanovanjski blok. Na ta način se je število zaposlenih povečalo na okrog 400 delavcev, s tem pa se je že spremenila struktura prebivalstva, saj je bila zaposlena že četrtina prebivalstva tega kraja.

Ob krajevnem prazniku je Krajevna skupnost Središče ob Dravi podelila tov. Habjanič Martinu — direktorju Droge Portorož, TOZD GOSAD najvišje priznanje — Plaketo KS Središče ob Dravi.

Tov. Martin Habjanič je kot družbenopolitični delavec v Središču ob Dravi leta 1970 prevzel vodenje odkupne postaje Droge v Središču ob Dravi, ki se je ukvarjala z odkupom zdravilnih zelišč, gob in gozdnih sadežev. Zaposlenih je bilo 10 delavcev. S svojim delom in sposobnostmi je iz tedanje odkupne postaje razvil obrat, ki je začel s mletjem sladkorja in pakiranjem nekaterih začimb. Zgradil je novi obrat za konzerviranje gob in vrtnin ter predelavo sladkorjev.

Če pogledamo fizične pokazatelje vidimo, da je obseg dela porasel od 500 na 7.000 ton, število zaposlenih se je povečalo od 10 delavcev iz odkupne postaje na 205 delavcev, ki jih zaposluje danes TOZD GOSAD.

Proizvodi TOZD GOSAD niso znani samo v Jugoslaviji, temveč tudi na tujem trgu. TOZD GOSAD ustvarja 20—30 odstotkov prihodka z izvozom izključno na konvertibilno področje. Tov. Habjanič Martin je s svojim delom doprinesel, da se je preko TOZD GOSAD začelo prekonstruiranje strukture prebivalstva iz čisto kmetijskega v delno zaposleno prebivalstvo. Sedanji TOZD GOSAD s tov. Habjanič Martinom na čelu izredno dobro sodeluje s Krajevno skupnostjo in z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. Iz zgoraj navedenih razlogov mu je Krajevna skupnost Središče ob Dravi tudi podelila to visoko priznanje.

Na dan krajevnega praznika je bilo v kraju zelo živahno in slavnostno. Praznovanja so se udeležili tudi najvidnejši predstavniki skupščine občine Ormož, DPO, pobratenih občin kakor tudi predstavniki DO DROGE PORTOROŽ in TOZD. Našemu vabilu so se odzvali tudi upokojeni delavci naše temeljne organizacije, kar nas je še posebej razveselilo. Ob organiziranem pikniku je bilo razpoloženje ob dobri domači kapljici in lepi pesmi zelo veselo. Mlajši in starejši mladinci so se pomerili v malem nogometu, zmagali pa so starejši mladinci z rezultatom 3:1. Ves dan je bila v Osnovni šoli organizirana razstava izdelkov naše temeljne organizacije.

Na razstavi so sodelovali tudi Oljarna, Marles, Ribiška družina, Lovsko društvo ter učenci Osnovne šole Središče ob Dravi.

Med priznanja vrednimi delavci, tistimi, ki so s svojim delom ogromno doprinesli TOZD Gosad je tudi tov. Petran Marija, ki je za-

čela delati leta 1964, ko je bila ustanovljena odkupna postaja Droge Portorož v Središču ob Dravi s komaj 10 zaposlenimi. S svojim marljivim in vestno opravljenim delom in trudom je prispevala, da se je odkupna postaja razvila v obrat, ki se je nadalje razvil v TOZD, ki zaposluje da-

nes že preko 200 delavcev. Njen delovni čas ni trajal samo osem ur. Delala je tudi ob sobotah, nedeljah, praznikih, vedno, kadar je narava dela to narekovala. Vedno je bila pripravljena pomagati ali odstraniti težave, ki nastanejo pri delu. Ves čas marljivo dela pri odkupu gob, polžev in zdravilnih zelišč ter jih pripravlja za izvoz, ki je za TOZD GOSAD in DO DROGA PORTOROŽ kakor tudi za širšo družbeno skupnost izredno velikega pomena.

Tov. Petran Marija je aktivna družbenopolitična delavka. Bila je članica DS DO in TOZD ter IO OZZS, sedaj pa je ponovno članica DS TOZD. Dve mandatni obdobji je bila članica delegacije za delegiranje delegatov za občinsko skupščino. Aktivno je nudila pomoč OO ZSM TOZD pri njenem delu. Deset let je bila predsednica mladinske organizacije v Godenincih, članica občinskega komiteja ZSMS v občini, kjer je aktivno delovala. Kot aktivna mladinka OO ZSMS v Godenincih se je udeležila mnogih delovnih akcij, med drugim izgradnje obrata Droge v Središču ob Dravi, izgradnje vodovoda Ormož; organizirala pa je tudi mnoge druge akcije (npr. ureditev volišč ipd.).

Tov. Petran Marija je pridna in vestna delavka, kar je dokazala s svojim delom in rezultati dela.

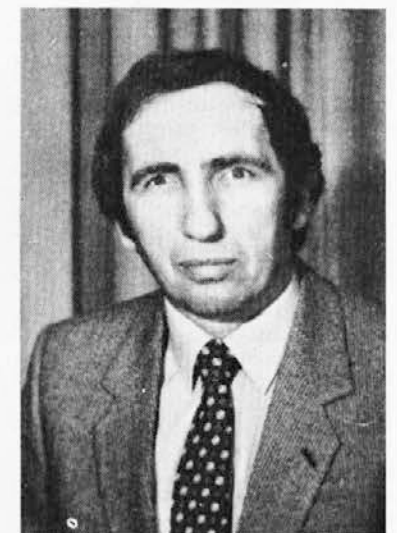
Podeljen srebrni znak ZSS

Ob prazniku dela 1. maju je predsedstvo Občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije Ormož podelilo tov. Koser Stanku, delavcu TOZD GOSAD, srebrni znak sindikatov Slovenije v letu 1984 za dolgoletno in požrtvovalno delo v sindikalni organizaciji.

Tov. Koser Stanko je bil rojen 21. 10. 1940 v Miklavžu pri Ormožu kot sin viničarjev. Otroška leta je preživel v domačem kraju, kjer je končal osnovno šolo, v Podgradju pa nižjo kmetijsko šolo. Že kot osnovnošolec se je aktivno vključeval v razne akcije, ki jih je organizirala mladina. Po končani osnovni šoli se je vključil v delo mladinske organizacije, kjer je aktivno deloval. V vasi Jeruzalem je bil predsednik mladinske organizacije. Leta 1959 se je udeležil mladinske delovne akcije na Goriškem. V tem času si je pridobil poklic soferja.

Pri Drogi Portorož je začel delati leta 1968 kot samostojni obrtnik — prevoznik. Vršil je odkup zdravilnih zelišč in gozdnih sadežev. Pri delu je bil zelo uspešen in se je pokazal kot dober organizator odkupa, zato ga je Droga Portorož v letu 1973 zaposlila kot soferja — odkupovalca z rednim delovnim razmerjem. Kot delavec Droge je prav tako uspešno vršil odkup. Zraven tega se je vključil in aktivno deloval v sindikalni organizaciji. Tri mandatna obdobja je bil član IO OZZS, v letih 1981 in 1982 pa je bil predsednik OZZS Droge, TOZD Gosad v Središču ob

Dravi. V sindikalni organizaciji je deloval kot politični delavec v času, ko smo ustanovili TOZD GOSAD v Središču ob Dravi. Ves

čas je deloval v organih samoupravljanja. Bil je član delavskega sveta TOZD in predsednik komisije za medsebojna delovna razmerja in kadre. Zavzemal se je za razvoj Droge v Središču ob Dravi. Posebej se je izkazal kot dober delavec na odkupu. Vsa leta je pripeljal največ gob, polžev in zdravilnih zelišč ter na ta način v veliki meri prispeval k povečanju izvoza.

L. A.

V DO »DROGA« PORTOROŽ smo ustanovili Planinsko sekcijo »DROGA«, katera šteje 31 članov in deluje v sklopu PD Koper. Program izletov je obširen (24), saj se vključujemo v vse izlete, ki jih organizira PD Koper ter PD Tomos Koper. Naša sekcija bo poleg tega organizirala do 31/8-1984 tri dnevni pohod na TRIGLAV.

Nina RAVBAR

Samoupravljanju povrnimo moč!

Prav gotovo drži, da nam je samoupravljanje močno »zlezlo pod kožo« in da si brez njega tako rekoč ne znamo zamišljati življenja naše družbe. Pa vendarle se kot samoupravljavci pogosto čutimo nemočne.

Ali je samoupravljanje začelo omahovati in pešati, ker se energija samoupravljavcev izgublja, ko zadeva ob preštevilne normativne akte, formalizirane postopke, intervencijske ukrepe in druge ovire? Morebiti se je tudi tisto, čemur pravimo samoupravljavska zavest, začelo močneje prebujati in prihaja v vsakodnevni konflikt z vsemi poskusi omejevanja pravic, pa zato vidimo več nezadovoljstva kot smo ga v preteklosti.

Kakorkoli že, znano je, da zaostrene razmere (bodisi gospodarske, socialne ali druge) nikoli niso naklonjene demokratizaciji družbe. V takšnih obdobjih, ko se išče izhod iz težav, so tudi vse številnejši in glasnejši klici po omejitvi demokracije, po trdi roki pa tudi spremembi sistema, kar pa bi v končni posledici v družbenem razvoju pomenilo korak nazaj.

V obdobju najhujših zunanjih gospodarskih, političnih in vojaških pritiskov in groženj ter notranjih materialnih omejenosti in številnih drugih okoliščin, ki niso bile v prid večji demokratizaciji družbe, smo zmogli toliko poguma in moči ter institucionalizirali prve oblike delavskega (samo)upravljanja. Moč delavskih (ljudskih) množic se je dokazovala in dokazala, čeprav sta iskanje in neizkušnost zadevala ob številne čeri in tudi odpore. Sistem samoupravljanja se je ne le izkazal kot mogoč, uresničljiv, temveč kot demokratična alternativa drugim sistemom z vsemi razvojnimi dosežki vred. Spomin na 27. junij 1950 nas opominja, da je tudi v težkih okoliščinah mogoče ubrati demokratičnejšo razvojno pot.

Zato ni razloga za malodušje, še manj za čakanje križem rok. Noben sistem ni statičen in za večno dan. Sproti se mora potrjevati, tudi popravljati, zboljševati.

Pred 26. leti smo v program ZKJ zapisali, da ni nič tako svetega, da se ne bi moglo umakniti boljšemu, naprednejšemu... Kaže pa, da smo to premalo dosledno uresničevali, kajti danes zadržujemo ob probleme, da si ne le posamezniki, pač pa različne družbene skupine, vsaka po svoje razlagajo samoupravljanje (svoje interese razglajajo za družbene, četudi to niso) in seveda tudi praktično ravnanje skladno s svojimi predstavami o njem.

Pod vplivom družbenoekonomskih problemov se vse vidneje kažejo tudi tiste slabosti, nesmotnosti in nedodelanosti v sistemu oziroma njegovem delovanju, ki smo jih že dalj časa ugotavljali, pa jim nikoli nismo namenili dovolj pozornosti, se z njimi resno sprijeli in odpravljali. Tako nam delujejo mehanizmi odločanja brez natančnejše razmejitve, kaj

je izrekanje o ciljih in kaj strokovna izvedba, v nekaterih mehanizmih ni razmejena ne sankcionirana odgovornost, ponekod stroški odločanja presegajo učinek itn.

Kolikšen je razkorak med normativnim in dejanskim, med tem, kar razglajamo in med tistim, kar v resnici je? Določena razlika mora biti, ker ljudi spodbuja k doseganju željenih ciljev. Toda, ali ni ta razlika prevelika, da ljudje postajajo že apatični, pa ne dajejo več pobud in predlogov za izboljšave? Ali pa je vmes kaj drugega? In v kolikšni meri to izkoriščajo tiste sile, ki bi rade samoupravljanje omejile zgolj na formalen demokratičen proces sprejemanja odločitev brez prave družbenoekonomske vsebine?

Kakorkoli že, bližajoči se dan samoupravljavcev bi bil ustrezna priložnost, da bi se lotili temeljitejših analiz delovanja samoupravljanja in sprejeli mogoče manj ambiciozne sklepe, ki pa bi jih uresničili.

M. KEK

Priznanje samoupravljavcem so prejeli delavci petih delovnih organizacij in deset posameznikov.

Za izjemne dosežke oziroma uspehe pri oblikovanju, razvijanju in utrjevanju samoupravnih socialističnih družbenoekonomskih odnosov so prejeli priznanje delavci:

— delovne organizacije **Tekstil Ljubljana, TOZD Motvoz in platno, Grosuplje**,

— delovne organizacije **Metalna Maribor, TOZD Tovarna investicijske opreme Maribor**, — delovne organizacije **Rudniki svineca in topilnica, Mežica**,

— delovne organizacije **LIV Postojna, Industrija kovinskih in plastičnih proizvodov Postojna**,

— delovne organizacije **Zgodovinski arhiv v Ptujju**.

Za uspešno organiziranje in uveljavljanje socialističnega samoupravljanja, zlasti v temeljnih samoupravnih skupnostih, so prejeli priznanje in nagrado:

Jože DOBRE iz Kroke — visokokvalificirani umetni kovač v delovni organizaciji

Umetnokovinska obrt Kropa

Lovro GAJGAR — visokokvalificirani strojni ključavničar — vodja strokovnega vzdrževanja Alples Zelezniki, Skofja Loka

Jožica JEGLIČ — kvalificirana tekstilna delavka — Svičanit Kamnik

Marjan KASTELIC — višji upravni delavec — vodja TOZD Splošno mizarstvo Grosuplje — Lesnina Ljubljana

Franc KAVKA — metalurški tehnik, organizacijski sekretar OK ZKS Celje

Jože KOBOLT — strojni delovodja, vodja izmene dežurni elektrarne TOZD Elektroma Vuhred — Dravske elektrarne Maribor

Roman MAVRI — dipl. pravnik, vodja Kadrovske splošnega sektorja v TIM Laško

Anton RODE — revirni gozdar pri Gozdnem gospodarstvu Celje, TOZD Gozdnik Zalec

Franc ŠISERNIK — vodja proizvodnje v Zelezarni Ravne na Koroškem

Antonija ŽAGAR — višja medicinska sestra v Zdravstvenem centru Postojna

Postopki za prijavo škode na motornih vozilih

Glede na to, da je vse več naših delavcev, ki hodijo spraševati, kakšni so postopki za uveljavljanje odškodnine za škode, ki nastanejo na vozilih, menim, da je potrebno, da o postopku obvestim čim večje število naših delavcev. Ker pa je interni časopis Naš glas dostopen vsakemu delavcu DROGE, bom verjetno dosegel svoj namen.

A. Postopki, kadar je povzročitelj škode nepoznan:

(poškodovan avto na parkirišču, poškodbe med vožnjo — oplazenje, ko ni mogoče ugotoviti vozila, tipa ali registrske številke avta, ki je nezgoda povzročil)

1. Takoj je treba prijaviti poškodbo vozila postaji milice in vozilo pustiti na mestu nezgode, če je prišlo do trčenja med vožnjo pa obvestiti prvega miličnika ali postajo milice;

2. Za zavarovalnico sta enakovredni policijskemu zapisniku izjavi dveh prič, ki nastaja v sorodu z oškodovancem.

3. Na zavarovalnici opraviti ugotovitveni zapisnik o škodi, če avto ni v voznem stanju, pa poklicati cenilca.

B. Postopki, kadar je storilec znan:

1. Zahtevati zavarovalni kupon povzročitelja nezgode;

2. Priporočljivo je skupaj s povzročiteljem nezgode izpolniti »evropski obrazec«;

3. Obvezno zahtevati registrsko številko vozila, ki je nezgoda povzročilo in naslov povzročitelja;

4. Če je povzročitelj tujec, je treba obvezno zahtevati »zeleno karto«;

5. Napraviti na zavarovalnici cenitveni zapisnik cziroma poklicati cenilca;

6. Če pride do nezgode med člani istega gospodinjstva, se zavarovanje ne prizna. V kolikor so potrebni dodatni dokumenti, vas bo o tem obvestila zavarovalnica oz. njen zastopnik.

Reševanje in izplačilo škode:

Odškodnina se izplača po priloženih računih, na podlagi zapisnika o škodi.

V kolikor oškodovanec želi drugače, mu bo zavarovalnica poslala ponudbo, v kateri bodo po njihovih normativih izračunani zneski za popravila s tem, da so upoštewane tekoče cene za nadomestne dele.

Odškodnina za primer A) se lahko izplača takoj, ko se zavarovalec in zavarovalnica sporazumeta. V primeru B) pa takrat, ko povzročitelj nezgode zavarovalnici poda svojo izjavo.

Postopki za priznanje odškodnine in »kasko« zavarovanje:

1. Prijaviti dogodek postaji milice, v kolikor je v nezgodi soudeleženo tudi drugo vozilo ali sopotnik;

2. Narediti zapisnik o škodi na zavarovalnici;

3. Na podlagi dogovora ali računov se izplača odškodnina za popravilo avta;

4. Odškodnine ni moč zahtevati če je prišlo do nezgode zaradi vijenosti ali droge.

Zavarovalnica Triglav ima svoj sedež v Kopru, Cesta JLA 14, tel. 24-461, cenilci za škode pa so tov. Gortan, tov. Rožič in tovariš Vitez. Vsak četrtek v tednu je eden od teh cenilcev v Piranu, v ulici IX. Korpusa, v Izoli pa po potrebi na podlagi prijav.

Zavarovalnica Croatia ima svoj sedež v Kopru, Ljubljanska 3, tel. 22-456. Cenilca za škode pa

sta tov. GOLJUF in tov. GRIPARIČ. Vsak petek v tednu je eden od obeh prisoten v Izoli, Portorožu in Piranu.

OPOMBA:

Če je avto starejši in je cena popravila velika, potem zavarovalnica izplača samo toliko, kolikor je po njihovih normah vreden avto na dan nezgode. Približen izračun vrednosti avtomobila:

Primer:

Z-101, star 5 let, današnja vrednost nove Zastave je cca 380.000,— din. Za vsako leto starosti se obračuna 10 odstotkov amortizacije.

Današnja vrednost 5 let stare zastave:

vrednost = 380.000,—

— (5 x 10 % x 380.000) = 190.000

Pri škodi se oceni še vrednost ostankov vozila (tako imenovana »totalna škoda«), ki se giblje od najmanj 20 odstotkov vrednosti pa navzgor.

Če nadaljujemo prejšnji primer s predpostavko, da so ostanki vredni še 25 odstotkov, potem je zavarovalnica pripravljena plačati: 190.000,00 — (25 odstotkov od 190.000,00) = 142.500,00 dinarjev.

Kadar bi bila višina popravila večja od zgornje vsote, bi zavarovalec dobil samo zgoraj izračunano odškodnino, pri kasko zavarovanjih pa se odbije še tako imenovana odbitna franšiza.

Upam, da sem vsaj okvirno prikazal postopek pri uveljavljanju pravic do odškodnine za motorna vozila, čeprav želim, da naši delavci ne bi imeli prometnih nezgod.

Za zavarovanje:
Franc STRUKELJ

Kovinarja Droge na republiškem tekmovanju

Od 24. do 26. maja letos je v Kamniku in Domžalah potekalo republiško tekmovanje kovinarjev, ki so se ga udeležili prvo in drugo uvrščeni kovinarji regijskih tekmovanj. Ta tekmovanja zajemajo vedno širši krog delavcev iz organizacij združenega dela, kar pomeni, da postajajo proizvodna delovna tekmovanja pomembna oblika strokovnega in teoretičnega preverjanja znanja.

Republiškega tekmovanja se je udeležilo cca 310 kovinarjev, predstavniki 15-poklicev. Svoja strokovna znanja so preverjali v teoretičnem delu tekmovanja, ki je zajemal teme kot so: samoupravljanje, varstvo pri delu in strokovna znanja posameznih poklicev ter v praktičnem delu.

Tekmovanja sta se udeležila tudi dva delavca DROGE, ki sta na 4. tekmovanju kovinarjev obalno-kraške regije dosegla prvi mesti. To sta Igor HRVATIN in Bruno FLEGO.

Igor Hrvatin, zaposlen v TOZD »AGROSERVIS« Koper, se je regijskega tekmovanja udeležil prvič in med dvanajstimi tekmovalci — MEHANIKI DIESEL, zasedel prvo mesto. Tekmovanje je potekalo v Kopru, v DO INTER-EUROPA. V pogovoru z Igorjem sem zvedela, kako je potekal njegov del tekmovanja:

»Teoretični del tekmovanja je vseboval vprašanja iz poklicne tehnologije, varstva pri delu in samoupravljanja. Pri praktičnem delu sem moral sestaviti motor TAM 190. Sestavitev motorja je vsebovala: nastavitev ventilov, montaža zobnika pogona tlačilke, montaža visokotlačne tlačilke, izračun kota predvžiga, nastavitev vžiga, montaža visokotlačnih cevi ter montaža pokrovov ventilov.

Ta del tekmovanja sem opravil brez napake, v 19. minutah in 25. sekundah. Za uvrstitev pa je bil pomemben seštevek točk obeh delov tekmovanja.

Tekmovanje je bilo dobro organizirano in upam, da se ga bom udeležil tudi naslednje leto. Za doseženo prvo mesto sem prejel priznanje in garnituro natičnih ključev.«

Med prvouvrščenimi tekmovalci regijskega tekmovanja je bil tudi tov. Bruno FLEGO, vzdrževalec v TOZD »ZACIMBA« Seča. Tako se je udeležil republiškega tekmovanja kovinarjev in tudi dosegel prvo mesto v skupini tekmovalcev — avtomehanike bencinskih motorjev. O tekmovanju je Bruno dejal sledeče:

»Republiška tekmovanja se vsebinsko ne razlikujejo od regijskega. Praktični del tekmovanja je potekal v servisnih delavnicah AVTOCOMERC v Domžalah. Pra-

ktični del tekmovanja skupine avtomehanike bencinskih motorjev je vseboval dela na motorju Zastava 101 in se je za uvrstitev tekmovalcev upošteval čas in natančnost izdelave.«

Tov. Bruno je za sestavo motorja porabil najkrajši čas, t.j. 20 minut. Bruno se je republiškega tekmovanja udeležil prvič. Z organizacijo tekmovanja je bil zadovoljen, še bolj z doseženim rezultatom. Mišljenja je, da so priprave na tekmovanja izredno koristne, še posebno na teoretični del tekmovanja. Za prvo doseženo mesto je prejel priznanje in strukturo kovinarja.

Obema udeležencema tekmovanja čestitamo.

M. V.

MALI OGLASI

Iz želje po zanimivem delu zamenjam raziskavo desetih jugoslovanskih prodajnih področij za enega v tujini. Ponudbe pod »Priložnost«.

Takoj kupim rabljeno budilko zaradi stalne prisotnosti na sestankih. Ponudbe pod »Naveličan«.

S. Požar

LETOVANJE

v apartmajih delovne organizacije »DROGA« PORTOROŽ...

V Kaninski vasi bo letovalo v času od 1. 6. do 1. 9. 1984 62 delavcev, od tega

TOZD ZACIMBA	5
BLAGOVNI PROMET	8
AGROSERVIS	5
ZIVILA	3
SOLINE	3
VINAKOPER	3
TOK VINAKRAS	2
TOZD RIBA	1
DELAMARIS	4
DSSS	25
DSSS — SOZD	2
DO PRESKRBA	1
	62

V prikolicah DO »DROGA« PORTOROŽ, katere so združene na nivoju DO, bo letovalo skupno 70 delavcev, od tega:

TOZD VINAKOPER	15
TOK VINAKRAS	5
AGRARIA	5
TOZD DELAMARIS	9
GOSAD	13
BLAGOVNI PROMET	5
ZIVILA	3
AGROSERVIS	5
DSSS — SEŽANA	3
DSSS — KOPER	3
DSSS — PORTOROŽ	4

Vsem, ki bodo letovali in si želijo lepega vremena, naj stopijo v stik s tov. TRONTLOM, vsem, ki bodo nezadovoljni z letovanjem pa s tov. Nino RAVBAR, le-ta pa si želi, da bi bili nad letovanjem navdušeni.

N. R.

Bruno FLEGO

Igor HRVATIN

Razvojna pot moškega pevskega zbora KUD »Karol Pahor« Piran

Zametki sedanjega moškega pevskega zbora segajo v začetek leta 1977. Okrog »starih« pevcev raznih zborov, ki živijo na področju občine Piran, predvsem pa članov Piranskega okteta, smo se zbrali fantje, željni vedrega petja. V teh letih se je zvrstilo več kot 70 pevcev. Z naravno in umetniško selekcijo pa nas je ostalo še 36. Prvih pet let je zbor neutrudno vodil pevovodja Adolf KRAŠNA in utrl pot novim uspehom. Ni lahko povedati, koliko truda, prostih ur, dni, so pevci žrtvovali za vaje. Vadimo dvakrat tedensko po dve uri, pred nastopi celo trikrat tedensko. Tudi nastopi terjajo čas in napor. Seveda prinašajo tudi veliko radosti.

V začetku je zbor nastopal le na občinskih prireditvah in slovesnostih ter na pogrebi. Sedaj se letno udeležujemo tudi pevskega tabora v Stični in revije Primorska poje. Postopoma se je dejavnost širila. Peli smo po Sloveniji in izven naše domovine. Povezali smo se s pevskega zbori iz Raven na Koroškem, iz Murske Sobote, iz Budimpešte in Pliberka iz avstrijske Koroške. Omeniti pa moramo moralno in finančno podporo, ki smo jo na svoji poti prejeli od delavcev raznih delovnih organizacij:

Delavcev »DROGE« PORTOROŽ, ki je naš stalni pokrovitelj, delavcev hotela Palace, ki so nam odstopili prostor za vaje v dependansi Neptun, Splošne plovbe Piran, ki so nam tudi odstopili prostor za vaje, Avditorija, v katerem so bile prve vaje in ne nazadnje DPO Krajevne

skupnosti Portorož. Brez njih bi zbor težko ali sploh ne mogel obstajati. Svojo hvaležnost skušamo omenjenim organizacijam pokazati z novimi in novimi uspehi, ki jih žanjemo.

Po dobrih petih letih smo dobili pevovodkinjo, tov. JUREŠ Heleno, ki s svojim pristopom daje pevcem novega elana. Delo z veseljem nadaljujemo, uspehi so vidni: na revijah Primorska poje nas organizatorji postavljajo na konec sporeda, to pa je, kot je znano, priznanje, da je zbor zelo dober. Naj omenimo še, da so bili fantje zboru, s pomočjo KUD-a, sposobni organizirati revijo Primorska poje »81« in »83« v Portorožu.

Program obsega sedaj 50 umetnih, narodnih in borbenih pesmi. Vsako leto ga dopolnimo s petimi do osmimi novimi pesmimi. Nastopi se sedaj kar vrstijo, tako, da je težko uskladiti zahteve z možnostmi, oz. s prostim časom pevcev.

Kljub težavam napredujemo. Trudili se bomo, da bomo peli še bolje, da bomo dosegali kar najvišjo umetniško raven. Doseči hočemo televizijsko in radijsko snemanje, da bomo nastopali na tradicionalnih revijah Naša pesem v Mariboru in še in še... Volje je v nas, veselja do petja še več, zato naši cilji niso previsoki.

Naj se vsem, ki ste in boste kakorkoli podprli delo našega pevskega zbora KUD »Karol Pahor« Piran, še posebno pa pokrovitelju, delavcem DO »DROGA« PORTOROŽ, še enkrat pristrčno zahvalimo za vso pomoč.

Boris Požar

Le kaj sta ušpičili, da se tako zabavata?

Kegljanje na vrhunskem nivoju

Dne 21. maja 1984 smo se delavci DO »DROGA« PORTOROŽ udeležili tekmovanja v kegljanju med TOZD. Tekmovanje se je vršilo na kegljišču v Ankaranu, v pravem športnem vzdušju. Imeli smo priliko ugotoviti, kdo ima

»naj« STIL in kod »naj« podira. Uradni del tekmovanja je bil na vrhunskem nivoju, saj nismo dovolili, tudi zaradi varčevanja, da bi sodil zunanji sodnik, temveč smo se odločili za pošteno prijateljsko sojenje.

Tekmovanja se je udeležilo 55 tekmovalcev, od tega 10, v delovni organizaciji, najbolj hrabrih žensk.

Rezultati tekmovanja in podelitev medalj, pokalov in diplom je bilo objavljeno na kraju samem.

Podirali smo takole:

MOŠKI posamezno:

	kegljev
1. Bujišič Staniša	196
2. Magazin Rajko	194
3. Nussdorfer Silvo	192

MOŠKI ekipno:

1. BLAGOVNI PROMET (Bujišič, Nussdorfer, Magazin)	545
2. VINA KOPER (Čačič, Budan, Logar)	501
3. DSSS — KOPER (Žerjal, H. Degan, Umer)	497

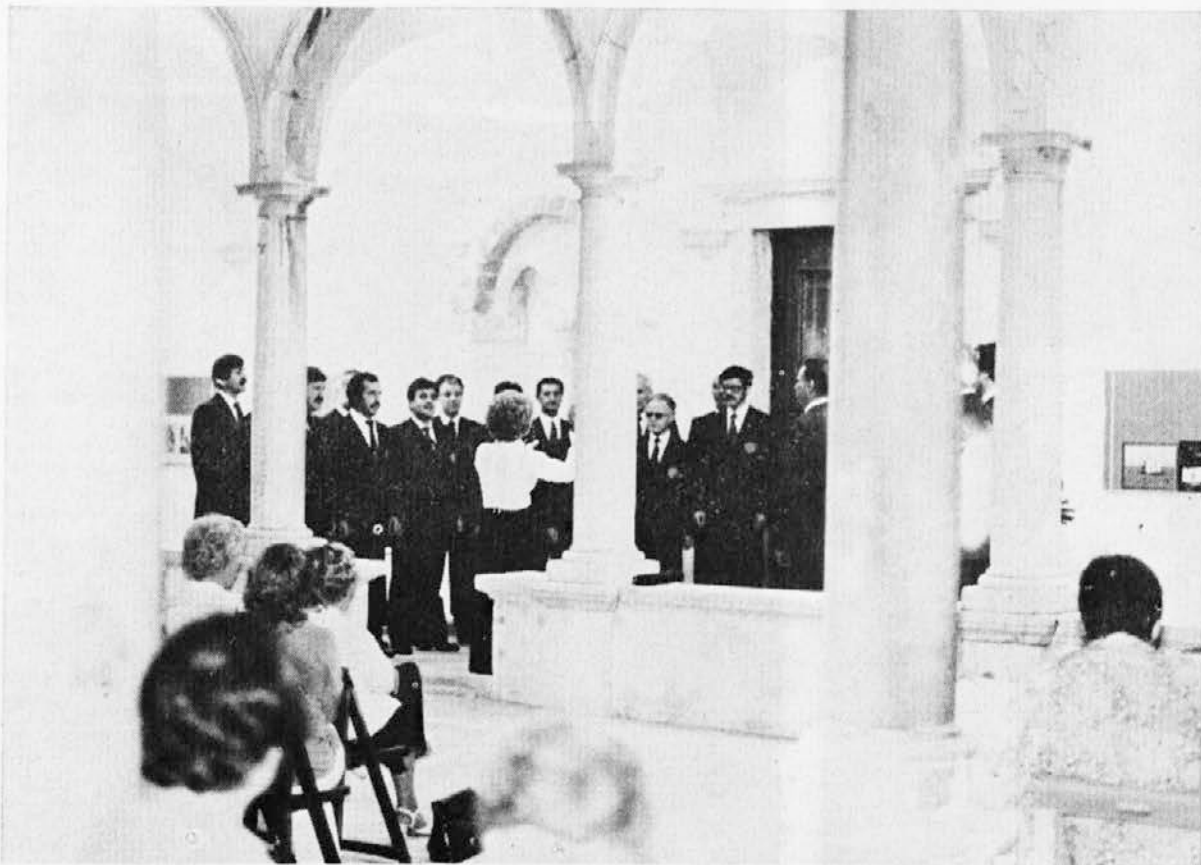
ŽENSKE posamezno:

1. Šarkanj Alenka	175
2. Požar Irena	167
3. Batagelj Marija	157

ŽENSKE ekipno:

1. DSSS — KOPER (Batagelj, Šarkanj)	332
2. DSSS — PORTOROŽ (Požar, Ravbar)	318
3. DSSS — KOPER (Juriševič, Potočnik)	262

In še posnetki uradnega dela:

Moški pevski zbor KUD KAROL PAHOR — Nastop v Križnem hodniku Piran, v okviru Piranskih glasbenih večerov 1983

»KAJ, ZE PODELITEV, SE OGRELA SE NISEM« — POZAR Irena

STIL JE VAŽEN

»Tokrat smo res dobro podirali« — TOZD »BLAGOVNI PROMET« Portorož (BUJIŠIČ Staniša)
»Ali je mogoče, da nimamo mi pokala« — v ozadju sedeča predstavnika TOZD »VINAKOPER« Koper (ČACIČ in LOGAR)

OBVESTILO

Na igrišču športno-rekreacijskega centra v Kopru sta se v ponedeljek, 18. 6. 1984 pomerili na prijateljski nogometni tekmi ekipi delavcev TOK Agraria Koper in DSSS DO-SOZD.

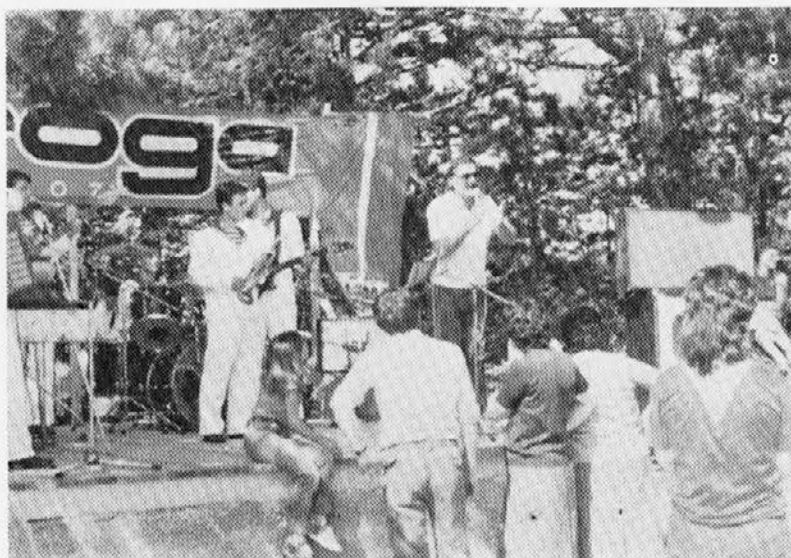
Zmagala je ekipa TOK Agraria z rezultatom 7 : 1.

KATERI TOZD SE JIH UPA IZZVATI? (Korajžni naj se javijo referentu za šport in rekreacijo RAVBAR Nini, tel. 73-151).

Alenka ŠARKANJ

PICNIC JE DOSEGEL SVOJ NAMEN

Treba je reči kakšno tudi na račun direktorjev

SREČANJE NA SOCERBU

Prvo soboto v juniju ali tudi prvega sončnega pomladanskega dne v letošnjem letu, smo se delavci DROGE zbrali na Socerbu, da na kar se da prijeten način poglobimo pripadnost novi organiziranosti, da prispevamo k izboljšanju medsebojnih odnosov ter k večji produktivnosti dela v naši DO. Srečanje je bilo organizirano v obliki pic-nic-a, s kulturno-zabavnim programom. Poleg tretjine delavcev DROGE, so se picnica udeležili tudi gostje, t.j. predstavniki DPS,

DPO ter predstavniki dveh SOZD, v katerih je DROGA članica. Kot posebno picnica lahko omenimo goste iz Pule, in sicer pripadnike in pripadnice JVM, ki imajo v svojem programu aktivnosti vključen tudi ogled posameznih DO in seznanitev z njihovo organiziranostjo in poslovanjem.

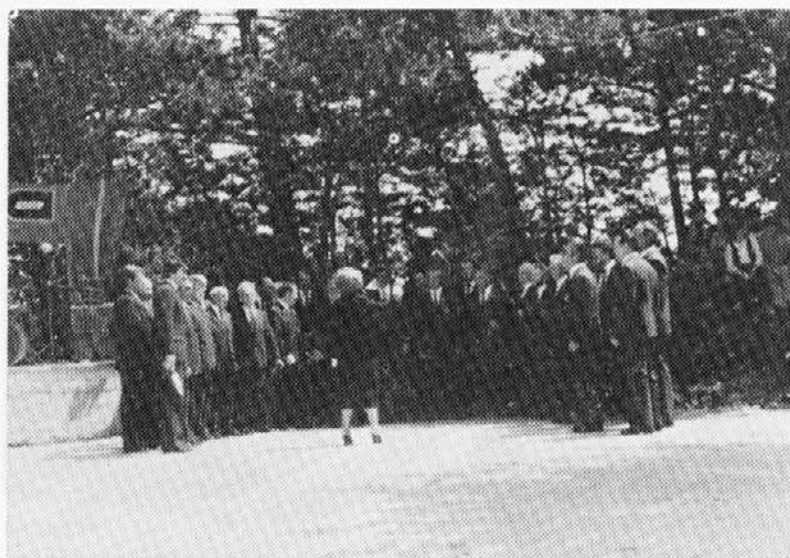
Lepo vreme, vojaški pasulj, kozarec vina so naredili svoje. Picnic je dosegel svoj namen.

Tov. ČERNE je v menzi TOZD »ARGO« Izola mornarke seznanil z organizacijo in poslovanjem DO »DROGA« PORTOROŽ

Za izgovor so poskrbeli — »PASULJ JE BIL TAKO PIKANTEN, DA SI MORAL PITI«

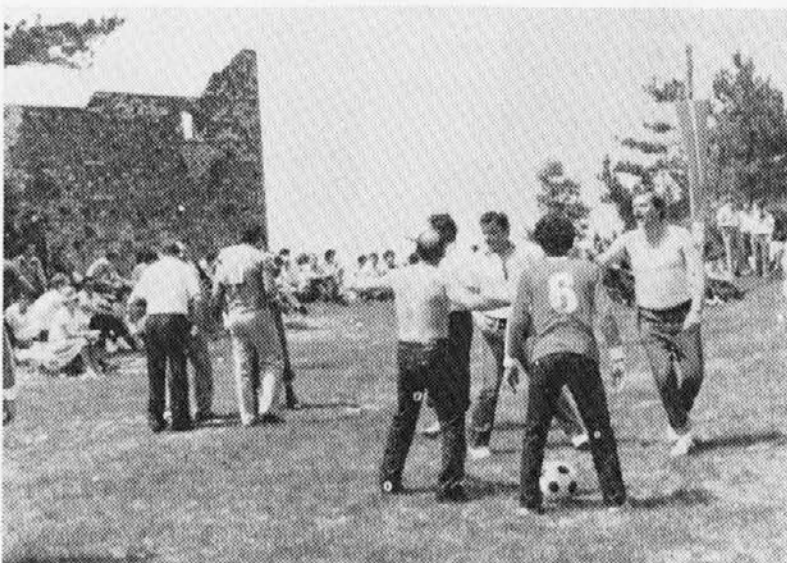
Nastop moškega pevskega zbora KUD Karol Pahor iz Pirana — ZACETEK RESEN, KONEC...

Veselo omizje

Mladinci DROGE so predali mornarkam Sergeja Mašere iz Pule plaketo prijateljstva

Priprave na »DROGINO« prvenstvo v nogometu